

Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering

Trøndelag fylkeskommune

HRV

Mai 2020

OPPSUMMERING

Risiko- og vesentlighetsvurderingen skal danne grunnlag for kontrollutvalgets og fylkestingets videre arbeid med plan for forvaltningsrevisjon for en nærmere angitt periode. Revisors helhetlige risiko- og vesentlighetsvurdering identifiserer områder hvor det anbefales å gjennomføre forvaltningsrevisjon. Med risiko og vesentlighet menes her sannsynligheten for at et forhold kan inntreffe og konsekvensen dersom det gjeldende forholdet inntreffer. Rød fargekode indikerer at revisors samlede vurdering av risiko og vesentlighet tilsier at behovet for forvaltningsrevisjon er stort. Gul farge indikerer at behovet ligger på et middels nivå, mens grønn farge indikerer et lavt behov for forvaltningsrevisjon. Risiko- og vesentlighetsvurderingen ser på områder innenfor fylkeskommunens organisasjon, tjenestoområder og selskaper som fylkeskommunen har eierinteresser i. Tabellen nedenfor gir en oppsummering av risikovurderingen som er gjort i Trøndelag fylkeskommune. Nærmere beskrivelse av datagrunnlag og vurderinger inngår i de ulike kapitlene for områdene.

Informasjonsgrunnlaget i analysen er i hovedsak samlet inn før fylkeskommunen avla regnskap og årsrapport og før de foreløpige KOSTRA-tallene ble publisert. Siden siste del av kontrollutvalgets behandling av risiko- og vesentlighet ble utsatt, har vi lagt inn de foreløpige 2019-tallene i KOSTRA. Vi har også gjort noen justeringer i teksten, basert på oppdaterte KOSTRA-tall og årsrapport for 2019.

Noen utfordringer vil være gjennomgående for flere områder:

- Folketallsutviklingen, og sammensetningen av folketallet i fylket
- Utfordringer knyttet til økonomi, investeringsbehov og gjeld
- Utfordringer som følge av koronakrisen

Forvaltningsrevisjon i fylkeskommunen		
Demografi		
	Demografisk utvikling – utvikling og dimensjonering av tjenester	
	Måltrettet bidrag til næringsutvikling og regional utvikling	
Organisasjon		
	Nye oppgaver: mottak av personell; tilrettelegging for system; samsvar mellom ressurser, kompetanse og overtatte oppgaver	
	Krevende geografi – utfordrende for samarbeidskultur, stort omfang av reisetid	
	Arbeidsgiverrollen - sykefravær	

	Etiske retningslinjer; oppfølging og oppmerksomhet rundt etikk	
	Varslingsrutiner	
Økonomistyring og -kontroll		
	Gjeldsbyrde (se eiendom)	
	Intern økonomisk kontroll	
	Anskaffelser – følges regelverket	
Eiendom		
	Investeringer – samsvar med behov	
	Kontraktoppfølging – HMS, internkontrollforskriften	
	Offentlige anskaffelser – byggeprosjekt (forvaltningsrevisjon i 2019)	
Klima og miljø		
	Beredskapssystem	
	Klima og miljø – samla strategi for å nå målene i tide	
Regelverksendringer		
	Ny forvaltningslov	
	Ny arkivlov	
	Oppgaveoverføring – nytt regelverk	
	Ny kommunelov	
IKT og digitalisering		
	Utvikling og innføring av IKT-system	
	IKT-sikkerhet – innbrudd, misbruk av data, personlige feil	
Utdanningsområdet		
	Skoleadministrativt program; konsekvenser for brukere	
	Elevtallsutvikling - kapasitet på kompetanse og tilbud (f.eks. spesialundervisning)	
	Vurdering for læring – medvirkning i egen læring	
	Læringsituasjon for elever og læringer som følge koronasituasjon	
	Voksenopplæring – overgang til lokal opplæring	
	Fagopplæring i skole – utdatert utstyr og bygg	
	Psykososialt skolemiljø (gjennomført forvaltningsrevisjon i 2016)	

Samferdsel (inklusive fylkesveier)		
	Overtakelse av Sams – kompetanse, system	
	Oppfølging av kollektivomleggingen i Trondheimsområdet	
	Vedlikeholdsetterslep på fylkesveier – klima og miljøtiltak	
	Byvekstavtalen	
	Fra transport til mobilitet	
Plan, næring og kulturminner		
	Rutiner, metoder og verktøy for å evaluere virkninger av tiltak	
	Saksbehandling (næring) - likebehandling	
	Nye oppgaver innen kulturminneforvaltning (gjennomført forvaltningsrevisjon på området i 2019)	
Kultur- og folkehelseområdet		
	Etterslep på investeringer og vedlikehold av kulturbygninger	
	Likeverdig tilbud i hele regionen	
	Sterkere koordineringsrolle for bygging av større idrettsanlegg - spillemidler	
	Styring av kulturfeltet – «armlengdes avstand»	
Tannhelse		
	Kompetansesenteret	
	Risikoområder innen tannhelsetjenesten (gjenstand for pågående forvaltningsrevisjon)	

Eierskapskontroll	Generell eierskapskontroll; kontroll av eierstrategi og eierskapsoppfølging	
Forvaltningsrevisjon i selskap	AtB: Oppfølging av TRFKs innkjøpsstrategi/selskapets åpenhet	
	Vegamot AS	
	Filminvest AS	
	Midt-Norsk Filmsenter	
	IKA Trøndelag IKS	

INNHALDSFORTEGNELSE

OPPSUMMERING	2
1 INNLEDNING	7
1.1 Tidligere og pågående forvaltningsrevisjon og tilsyn	7
2 Trøndelag fylkeskommune – risiko og vesentlighet.....	9
2.1 Demografiske endringer	9
2.1.1 Data	9
2.1.2 Risiko og vesentlighetsvurdering – demografi	12
2.2 Organisasjon	13
2.2.1 Data	13
2.2.2 Risiko- og vesentlighetsvurdering - organisasjon	15
2.3 Økonomi og kontroll.....	16
2.3.1 Data	16
2.3.2 Risiko- og vesentlighetsvurdering – økonomi	21
2.4 Eiendom	21
2.4.1 Data	21
2.4.2 Risiko og vesentlighet - eiendom	23
2.5 Klima, energi og beredskap	23
2.5.1 Data	24
2.5.2 Risiko- og vesentlighetsvurdering	25
2.6 Regelverksendringer	26
2.6.1 Data	26
2.6.2 Risiko- og vesentlighetsvurdering – regelverksendring	26
2.7 IKT og digitalisering	27
2.7.1 Risiko- og vesentlighetsvurderinger – IKT og digitalisering	28
2.8 Utdanningsområdet	29
2.8.1 Data	29
2.8.2 Risiko- og vesentlighetsvurdering – utdanningsområdet	33
2.9 Samferdsel	35
2.9.1 Data	35
2.9.2 Risiko- og vesentlighetsvurdering – samferdsel	39
2.10 Plan, næring og kulturminner.....	41
2.10.1 Data	41
2.10.2 Risiko og vesentlighetsvurdering – plan, næring og kulturminner	43
2.11 Kultur og folkehelseområdet	44
2.11.1 Data	44
2.11.2 Risiko og vesentlighet – kultur og folkehelseområdet.....	45
2.12 Tannhelse	46
2.12.1 Data	46
2.12.2 Risiko- og vesentlighetsvurdering – tannhelse	49
3 Eierskap og SELSKAPER HVOR FYLKESKOMMUNEN HAR EIERINTERESSER.....	50
3.1 Data	50
3.1.1 Risiko og vesentlighetsvurdering.....	50

vedlegg 1 Aksjer og andeler	52
Vedlegg 2 Metode	54
Datagrunnlag	54
Kommunale dokumenter	54
Statistikk.....	54
Vedlegg 2 Organisasjonskart.....	2

Tabell

Tabell 1. Utviklingstrekk i befolkningen. Sør- og Nord-Trøndelag (S-T og N-T), Trøndelag (TR) og landet utenom Oslo (LuO).	11
Tabell 2. Økonomisk situasjon	17
Tabell 3. Finansiering av driften. Andel av brutto driftsinntekten	17
Tabell 4. Nøkkeltall for eiendom.....	22
Tabell 5. Nøkkeltall for det videregående opplæringsområdet.....	32
Tabell 6. Nøkkeltall for samferdselsområdet	38
Tabell 7. Nøkkeltall for plan, næring og kulturminner	42
Tabell 8. Nøkkeltall for tannhelse	47

Figurer

Figur 1. Folketallsutvikling i Trøndelag	10
Figur 2. Risikovurdering demografi.....	12
Figur 3. Risikovurdering organisasjon	15
Figur 4. Risikovurdering økonomi.....	21
Figur 5. Risikovurdering eiendom.....	23
Figur 6. Risikovurdering klima, energi og beredskap	25
Figur 7. Risikovurdering regelverksendringer	26
Figur 8. Risikovurdering IKT og digitalisering	28
Figur 9. Risikovurdering utdanning	34
Figur 10. Risikovurdering samferdsel	39
Figur 11. Risikovurdering plan, næring og kulturminner.....	43
Figur 12. Risikovurdering kultur og folkehelseområdet	45
Figur 13. Risikovurdering tannhelse	49

1 INNLEDNING

Formålet med risiko- og vesentlighetsvurderingen er å gi kontrollutvalget og fylkestinget et overordnet verktøy til å velge områder innen fylkeskommunens virksomhet hvor det kan være aktuelt å gjennomføre et forvaltningsrevisjonsprosjekt eller en eierskapskontroll. Revisors risiko- og vesentlighetsvurdering gir innspill til plan for forvaltningsrevisjon og plan for eierskapskontroll for en nærmere angitt periode. Analysen og planen ligger til grunn for kontrollutvalgets ivaretagelse av §§ 23-3 og 23-4 i kommuneloven.

Revisjon Midt-Norge SA utarbeider risiko- og vesentlighetsvurderinger ved starten av ny valgperiode og vurderingen oppdateres årlig med nytt tallmateriale og eventuelt nye vurderinger ved behov.

Revisjon Midt-Norge utarbeider risiko- og vesentlighetsanalyser i sine kommuner, inklusive fylkeskommunen. Analysen gjennomføres i samarbeid med oppdragsansvarlig revisor på finansiell revisjon.

Framgangsmåten og hvordan vi gjør våre vurderinger er beskrevet i vedlegg 1.

1.1 Tidligere og pågående forvaltningsrevisjon og tilsyn

Gjeldende plan for forvaltningsrevisjon i Trøndelag fylkeskommune ble vedtatt av fylkestinget 25.4.2018. Følgende forvaltningsrevisjoner har blitt gjennomført:

- Et seriøst arbeidsliv (prosjekter innen fylkesveier og eiendom)
- Effektivitet i saksbehandlingen innen eldre tids kulturminner
- Varslingsrutiner (KU, 25.2.2020)
- Miljøpakken (bestilt januar 2020)
- Effektivitet i tannhelsetjenesten (pågår nå)

Der det pågår, eller er gjennomført forvaltningsrevisjon nylig, er risikoen innen temaområdet redusert til lav i vår analyse.

I gjeldende plan for forvaltningsrevisjon er det tatt med temaer i uprioritert rekkefølge:

- I tillegg framgår det av planen at det skal gjennomføres forvaltningsrevisjon for følgende tema: Innkjøpsstrategi i AtB og SVV (ikke bestilt)
- Kompetanse til å gjennomføre spesialundervisning (ikke bestilt)
- IKT-anskaffelser,
- Psykososialt skolemiljø,
- Kompetanse i avgiftsområdet (salg av eleverarbeid).

Noen av disse temaene er tatt med i vår analyse.

Når det gjelder forrige plan for selskapskontroll, er det gjennomført følgende kontroller siden 2018: MiST AS, Steinkjerhallen AS, Vigo IKS.

2 TRØNDELAG FYLKESKOMMUNE – RISIKO OG VESENTLIGHET

I dette kapitlet har vi samlet alle data og risiko- og vesentlighetsvurderinger som vi har lagt til grunn for analysen av fylkeskommunens organisasjon og tjenester. Vi begynner med utviklingstrekk i fylket, som kan ha betydning for virksomheten.

2.1 Demografiske endringer

I dette kapitlet presenterer vi fakta om den demografiske utviklingen (2.1.1), og våre vurderinger av risiko- og vesentlighet for fylkeskommunens virksomhet (2.1.2).

2.1.1 Data

Utviklingen i størrelsen på og sammensetningen av befolkningen vil ha betydning for dimensjonering av tjenestetilbud og fylkeskommunens inntekter og utgifter.

Per 1. januar 2019 var det 464 060 personer bosatt i Trøndelag og siden 2010 har det blitt 47 707 flere trøndere. Det betyr en befolkningsvekst på 11,1 %. Det har vært en markant vekst i og rundt Trondheim. Siden 2010 har Trondheim stått for 63,2 % av den totale befolkningsveksten i Trøndelag og 4 av de 5 mest folkerike kommunene i Trøndelag vokser raskere enn snittet for fylket. Det er en vekstakse som følger Trondheimsfjorden og går fra daværende Orkdal kommune i sør til Steinkjer i nord. Grovt sett har områdene som faller utenfor denne vekstaksen hatt en flat befolkningsutvikling eller nedgang. Det er imidlertid flere unntak. Kystkommuner som Hitra og Frøya i sør og Nærøysund i nord, er kommuner som har hatt en sterk sysselsettingsvekst som har vært drevet av havbruksnæringen. Befolkningsøkningen i disse kommunene skyldes i stor grad arbeidsinnvandring. Ellers har Overhalla, Bjugn og Oppdal også hatt en sterk befolkningsvekst. Tilgangen til arbeid er den store driveren for befolkningsutviklingen i kommunene, enten i form av tilgjengelig arbeid i kommunen eller gjennom tilgang til arbeidsplasser i nærliggende kommuner. Trenden i Trøndelag som i resten av landet er at de store kommunene blir større og de som alt er små fortsetter å miste innbyggere.

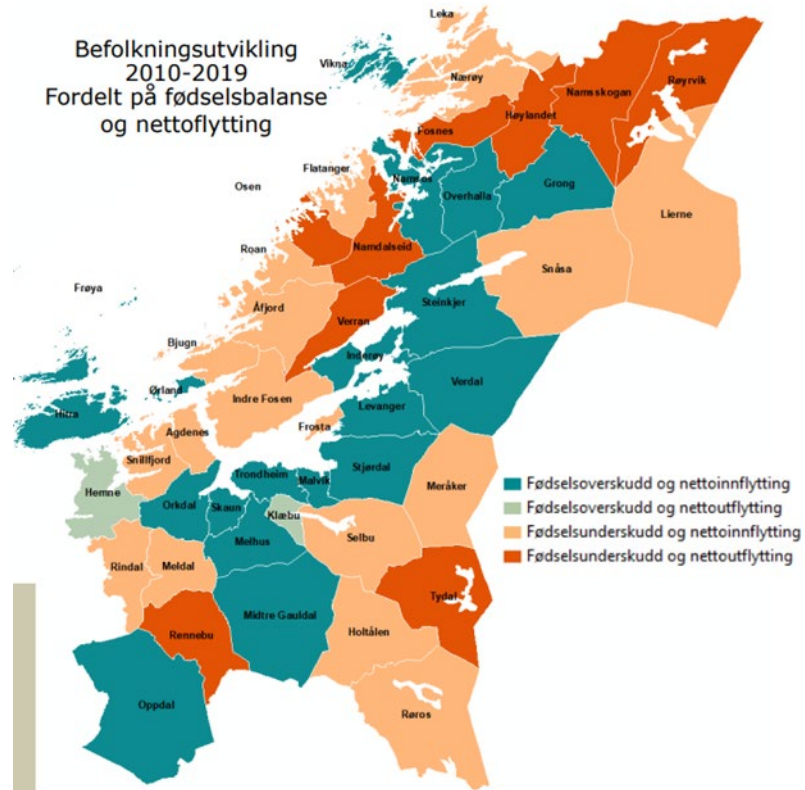
I desember 2018 ble Trøndelagsplanen vedtatt. Trøndelagsplanen er en fylkesplan, som staker ut de langsiktige, overordna målene for regionen. Tidsperspektivet er fram mot 2030. Trøndelagsplanen er førende for alle andre planer og strategier for Trøndelag. Trøndelagsplanen 2019-2030 har tre temaområder:

- Bolyst og livskvalitet
- Senterstruktur og kommunikasjoner

- Kompetanse, verdiskaping og naturressurser

I tillegg har planen flere gjennomgående tema, som livskraftige distrikter, folkehelse og klima, miljø og det grønne skiftet.

Kartet som vises i figuren nedenfor illustrer folketallsutviklingen i Trøndelag.

Figur 1. Folketallsutvikling i Trøndelag

Når det gjelder utviklingstrekk ellers i fylket kan vises det i noen nøkkeltall i tabellen under.

Tabell 1. Utviklingstrekk i befolkningen. Sør- og Nord-Trøndelag (S-T og N-T), Trøndelag (TR) og landet utenom Oslo (LuO).

Nøkkeltall	S-T	N-T	S-T	N-T	TR		LuO
	2016	2016	2017	2017	2018	2019	2019
Innbyggere (antall)	317363	137233	320884	137858	462032	467139	4664301
Fødte per 1000 innbyggere (per 1000)	11.7	10.0	11.1	9.8	10.1	10,1	9.7
Døde per 1000 innbyggere (per 1000)	7.4	8.5	7.5	8.7	7.6	7,7	7.9
Netto innflytting (antall)	2607	614	2375	472	2086	1920	18435
Andel skilte og separerte 16-66 år (prosent)	9.2	9.9	9.1	9.6	9.2	9	10.6
Andel enslige innbyggere 80 år og over (prosent)	63.9	63.9	64.2	60.9	62.0	61.1	61.6
Andel enslige forsørgere med stønad fra folketrygden (prosent)	1.1	1.3	1.0	1.2	0.9	1.2	1.4
Andel uførepensjonister 16-66 år (prosent)	9.1	11.4	9.2	11.5	10.2	12,7	16
Registrerte arbeidsledige i prosent av befolkningen i alderen 15-74 år (prosent)	1.6	1.4	1.3	1.3	1.3	1,53	..
Andel innvandrerbefolkning (prosent)	12.3	8.5		
Forventet levealder ved fødsel, kvinner (år)	84.0	84.0	84.0	84.0	0.0		
Forventet levealder ved fødsel, menn (år)	80.1	79.8	80.1	79.8	0.0		
Innbyggere som bor i tettsteder per 1.1. (antall)	250382	81681	254733	83313	342512		
Reisetid til kommunesenteret (minutter)	2558851	954300	0	0	0		
Pendler ut av bostedskommunen (antall)	35820	19229	0	0	0		

Kilde: SSB

Folketallet øker i Trøndelag. Det gjorde det i begge de to tidligere fylkene også, fra 2016 til 2017. Økningen har variert i perioden, og var størst fra 2018-2019. Tabellen over viser at netto fødselsoverskudd avtok noe i året fra 2016 til 2017, ved at det var færre fødte per 1000 innbyggere 2017 enn i 2016. Videre var det flere døde per 1000 innbyggere i 2016. Det er vanskelig å si hvordan utviklingen var fra 2017 til 2018, da vi ikke har sammenlignbare tall fra disse to årene. Fra 2018 til 2019 var fødselstallet per 1000 innbyggere stabilt, mens antall døde per 1000 innbyggere gikk litt opp. Tabellen viser at det er noen forskjeller mellom de to tidligere fylkene. Sør-Trøndelag hadde flere fødte per 1000 innbyggere enn Nord-Trøndelag,

og færre døde per 1000 innbyggere. Nord-Trøndelag hadde høyere andel uføre innbyggere i alderen 16 – 66 år.

Den demografiske utviklingen vil ha stor betydning for utviklingen av tjenestene i fylkeskommunen. Fylkeskommunen yter tjenester til hele befolkningen, der befolkningen i aldersgruppen 15 – 19 år utgjør en betydelig gruppe (videregående opplæring). For tiden pågår det en utredning om elevinntak og valg av skole, hvor Kunnskapsdepartementet har signalisert at fritt skolevalg (karakterbasert skolevalg) kan bli gjort gjeldende i alle fylkene. Det kan i så fall bety at fylkeskommunene ikke kan bestemme selv om det er nærskoleprinsippet som skal gjelde, eller om det er fritt skolevalg. Den demografiske utviklingen i fylket vil i et slikt tilfelle spille enda større rolle for skolestrukturen i fylket.

2.1.2 Risiko og vesentlighetsvurdering – demografi

Figur 2. Risikovurdering demografi

- Den demografiske utviklingen kan skape utfordringer for kapasitet og dimensjonering av tjenester i fylket
- Store forskjeller i næringsliv og arbeidsplasser – påvirker den demografiske utviklingen forskjellig i fylket – fylkeskommunen har rolle som regional utviklingsaktør

2.2 Organisasjon

I dette delkapittelet legger vi fram faktainformasjon og annen dokumentasjon om fylkeskommunens administrative organisasjon (2.2.1) og våre risiko- og vesentlighetsvurderinger knyttet til dette (2.2.2).

2.2.1 Data

To år etter fylkessammenslåingen må en først og fremst anta at den sammenslåtte fylkeskommunen er i stand til å møte utfordringene i regionen på en styrket måte. Samtidig er erfaringene fra sammenslåingsprosesser at det kan oppstå utfordringer med å få til ny og/eller felles forståelse av hvordan den nye organisasjonen skal møte disse utfordringene. Med den nye fylkeskommunen har det oppstått både geografiske og organisatoriske endringer, som kan bli krevende hvis ikke forberedelsene og oppstartsfasen har vært gode og grundige nok.

Fra fylkestingsvalget 2019 er den politiske organisasjonen satt sammen slik den er planlagt i overskuelig framtid: Fylkestinget har 59 representanter, fylkesutvalget har 15 representanter og de fem hovedutvalgene har 11 representanter hver. Kontrollutvalget har 5 medlemmer. Fra 1.1.2020 trådte et nytt hovedutvalg i kraft: Hovedutvalg for veg.

De to fylkeskommunene hadde forskjellige styrings- og organisasjonsmodeller: Nord-Trøndelag hadde parlamentarisk styringsform, mens Sør-Trøndelag ble styrt etter fylkesutvalgsmodellen (formannskapsmodell). Den nye fylkeskommunen har fylkesutvalgsmodellen som styringsform, og politisk hovedutvalgsmodell.

Den administrative organiseringen består av fylkesrådmann, assisterende fylkesrådmann og seks fylkesdirektører som har ansvar for hver sin avdeling. De to sist etablerte avdelingene er Avdeling for vei (ledet av fylkesdirektør for veg) og Avdeling for organisasjon, eiendom og tannhelse (ledet av assisterende fylkesrådmann).

De ansatte Trøndelag fylkeskommune har stillingsvern fram til og med 2022, og alle får beholde den lokale arbeidsplassen sin. Det vil si at administrasjonen i TRFK har omtrent like mange ansatte i Steinkjer og Trondheim.

Administrasjonens organisering er illustrert i vedlegg 2.

De syv avdelingene i fylkesadministrasjonen er utdanningsavdelingen, som består av seks seksjoner, 32 videregående skoler og Trøndelag høyere yrkesfagskole. Videre er det avdeling for kultur, som består av tre fagseksjoner og en stabsseksjon. Plan og næring består av tre seksjoner, samferdselsavdelingen består av tre seksjoner, avdeling for økonomi og digitalisering består av fire seksjoner. Den nye avdelingen for veg består av fem seksjoner. Avdeling for organisasjon, eiendom og tannhelse består av seks seksjoner (deriblant politisk

sekretariat, serviceseksjonen og seksjon for kommunikasjon, i tillegg til de tre som er nevnt i tittelen).

Fra og med 1.1.2020 har fylkeskommunen fått noen nye, og til dels store oppgaver. Vi har tidligere nevnt den nye veiavdelingen, som skal ha ansvar for alle oppgavene under det som tidligere het «sams veiadministrasjon», og som innebar at fylkeskommunen brukte Statens vegvesen (SVV) til å utføre de fleste av sine fylkesvegoppgaver. Rent konkret betyr det at TRFK har overtatt om lag 200 årsverk fra SVV. Overtakelse av oppgaver fra SVV har dessuten ført med seg et behov for nye IKT-verktøy. Det er et felles, nasjonalt fylkeskommuneprosjekt som jobber med løsninger for deler av de digitale utfordringene.

Fylkeskommunen har også fått et større ansvar på integreringsområdet. Dette betyr i første omgang oppgaver som inntil 2019 har ligget til regionkontorene i Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi). Dette gjelder blant annet tiltak for å kvalifisere flyktninger og innvandrere, utvidet ansvar for forsterket grunnopplæring, bosetting internt i regionen, ulike tilskuddsordninger mv.

I møte med ledelsen i desember 2018 tydet tilbakemeldingene på at mange av de interne reglementene og retningslinjene var i ferd med å komme på plass. Flere IKT-system var også på plass, men her gjenstod flere viktige system. Av IKT-system var det en prosess med å anskaffe saksbehandlingssystem, økonomisystem og HMS- og avvikssystem. På KU-møtet den 25.2.2020 fortalte fylkesrådmannen at fylkeskommunen nå har valgt en ERP-leveranse fra Capgemini. Dette vil gi en krevende innføringsfase.

Samla sykefravær i TRFK var for perioden 4. kvartal 2018 – 3. kvartal 2019 i gjennomsnitt 7,1 prosent¹, hvorav det legemeldte sykefraværet var 6,3 prosent. Fraværet var høyest innen kategorien «annet personell» (7,7 prosent). Det er omtrent som gjennomsnittet for alle fylkeskommuner.

TRFK har vedtatt Arbeidsgiverpolitikk, 2018 – 2022 og Varslingsrutiner.

Etisk standard ble vedtatt av fylkestinget i april 2019.

Fylkesrådmannen iverksatte en intern evaluering av organisasjonen, som fylkesutvalget hadde til behandling 14.2.2020.

¹ TRFK har i først kvartal 2019 et sykefravær på 5,47 %. Årsgjennomsnittet i 2018 var på 5,51 %. Målet er å komme på et sykefravær på maks 5 % innen 2022.

Det vil ikke bli gjort store organisatoriske endringer som følge av evalueringen, og disse hovedprinsippene står fast:

- Utvidet to-nivåmodell
- Fylkesrådmannens ledergruppe består av assisterende fylkesrådmann og fylkesdirektører som leder sine avdelinger
- Støttetjenestene er organisert i selvstendige seksjoner
- Fagenhetene under fylkesdirektørene benevnes seksjoner
- Seksjonslederne har budsjett- og personalansvar
- Seksjonene kan deles i team med ledere som har personalansvar
- Sentraladministrasjonen er fordelt på Steinkjer og Trondheim. Steinkjer er administrasjonssted for Fylkesrådmannen.

Nye regler innenfor personvern påvirker utøvelsen av noen oppgaver. På TRFKs nettsider er det lagt inn informasjon om personvern og personvernerklæringer. Kontaktinformasjon for personvernombud er også lagt inn der. Hvorvidt dette gjøres kjent i organisasjonens ulike deler har revisor ikke informasjon om, heller ikke ansattes kunnskap om praksis på dette.

2.2.2 Risiko- og vesentlighetsvurdering - organisasjon

Nedenfor beskriver vi områder innenfor organisasjonen, som vi mener er viktig å avklare grad av risiko og vesentlighet for.

Figur 3. Risikovurdering organisasjon

Revisors vurdering av den samla risiko og vesentligheten innen organisasjon er at det er stort behov for forvaltningsrevisjon innenfor temaet. Risikoen er størst i forbindelse med overtakelsen av nye oppgaver.

- Nye oppgaver innen flere områder; høy risiko for feil og svakheter i en overgangsperiode kan få store konsekvenser for oppgavene som skal utføres:
 - Mottak av nye ansatte
 - Tilrettelegging for system som skal gi gode og sikre arbeidsprosesser
 - Mottak av riktig kompetanse (kompetanseflukt i forbindelse med overføringsprosessen)
 - Ressurser som er tilpasset oppgaveomfanget
- Trøndelag fylkeskommunes administrasjon er geografisk delt. Det kan, til tross for digitale verktøy, by på risiko for;
 - Ulike kulturer og arbeidsmiljø i funksjoner som skal ha enhetlige oppgaver
 - Stor del av arbeidstiden går med til reising mellom fylkesadministrasjonene og mellom virksomheter og fylkesadministrasjonen
- Sykefravær 7,1 prosent – middels høyt, men høyt i enkelte tjenester
- Vedtatt arbeidsgiverstrategi – grunnlag for at fylkeskommunen er god arbeidsgiver
- Varslingsrutiner – gjenstand for forvaltningsrevisjon 2019/2020 – gjør temaet lite aktuelt for forvaltningsrevisjon.
- Etisk standard vedtatt i fylkestinget – risiko for manglende drøftinger og oppmerksomhet rundt etikk og etiske problemstillinger, kan få konsekvenser ved uønska hendelser (straffbare handlinger og andre regelbrudd) som kan gi mye negativ oppmerksomhet for fylkeskommunen.

2.3 Økonomi og kontroll

I dette kapittelet legger vi fram fakta og dokumentasjon på fylkeskommunens økonomiske situasjon (2.3.1), og vår risiko- og vesentlighetsvurdering rundt den økonomiske situasjonen.

2.3.1 Data

Her presenterer vi noen nøkkeltall fra KOSTRA², i tillegg til kommentarer basert på årsrapport (med regnskap og revisjonsberetning) og informasjon ellers fra fylkesrådmannen.

² kommune-stat-rapportering (ssb.no/kostra)

Tabell 2. Økonomisk situasjon

Nøkkeltall	TRFK		Landet utenom Oslo	
	2018	2019	2018	2019
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	4,1	2,0	3,8	2,6
Årets mindre/merforbruk i driftsregnskapet i prosent av brutto driftsinntekter	1,0	1,4	1,6	2,1
Arbeidskapital ex. Premieavvik i prosent av brutto driftsinntekter	8,5	24,4	17,4	19,2
Netto renteeksponering i prosent av brutto driftsinntekter	56	73,3	21,0	27,4
Langsiktig gjeld ex pensjonsforpliktelser i prosent av brutto driftsinntekter	123	133,4	81,7	82,9
Frie inntekter per innbygger (kr)	13241	13667	13033	13438
Fri egenkapital drift i prosent av brutto driftsinntekter	15,2	15,5	11,1	12,3
Brutto investeringsutgifter i prosent av brutto driftsinntekter	42,2	37,5	20,1	22,3
Egenfinansiering av investeringene i prosent av totale brutto investeringer	31,3	79,1	55,0	64,8

Kilde: SSB

Tabell 3. Finansiering av driften. Andel av brutto driftsinntekten

Andel av bruttoinntekter	TRFK		L.gj. u/Oslo	
	2018	2019	2018	2019
Andre driftsinntekter, ekskl. mva-kompensasjon	9,9	10,4	8,0	8,1
Andre statlige tilskudd til driftsformål	5,6	3,4	5,8	5,4
Brutto inntekt fra konsesjonskraft, kraftrettigheter og annen kraft for videresalg, ekskl. mva-kompensasjon	0,2	0,1	0,6	0,6
Kompensasjon for merverdiavgift i driftsregnskapet	5,9	5,9	4,3	4,4
Rammetilskudd	42,4	43,0	40,1	39,8
Salgs- og leieinntekter i driftsregnskapet	4,1	4,2	6,8	6,9
Skatt på inntekt og formue inkludert naturressursskatt	32,2	33,2	34,8	35,2
- herav Naturressursskatt	0,0	0,2	0,1	0,1

Kilde: SSB

I Trøndelag fylkeskommunes første år hadde de et regnskapsmessig mindreforbruk på 76,6 millioner kroner. Netto driftsresultat endte på 339,7 millioner kroner (4,2 % av driftsinntektene), og ligger litt over anbefalt nivå på 4 % for fylkeskommuner. I 2019 var mindreforbruket på 118,4 millioner kroner etter bruk og avsetninger til disposisjonsfond. Driftsresultat var på 167,8

millioner kroner Det var 2,0 % av driftsinntektene. Resultatet i 2019 forklares med god budsjett disiplin, god skatteinntang og lav rente.

Kommunenes handlingsrom bestemmes av flere forhold, og endringer i inntektssystemet med blant annet rammeoverføringer, inntekts-, formues- og eiendomsskatt kan få stor betydning for kommuner og fylkeskommuners økonomi.

Trøndelag fylkeskommunes framtidige økonomi beskrives som krevende. Trøndelag fylkeskommune er inne i en periode med nullvekst i frie inntekter og betydelig vekst i gjelds- og finanskostnader.

Det har vært stor usikkerhet rundt overføringen av Sams veiadministrasjon og andre oppgaver som fylkeskommunene som følge av regionreformen. Det vil kreve høye IKT-investeringer og midler til vedlikehold/investering av fylkesveier.

TRFK har utfordringer med utgiftsnivået innenfor flere områder. Gjeldsveksten i perioden fører til at økte finanskostnader vil legge beslag på en stadig større andel av budsjettet. Dette gir redusert økonomisk handlingsrom, og det blir vanskeligere å finansiere nye satsinger. Fylkestinget vedtok i sak 61/17 målsettinger og handlingsregler for styring av fylkeskommunens økonomi. Dette innebærer imidlertid en svært redusert investeringsaktivitet for å begrense lånebelastningen, sammenlignet med det som nå ligger inne i økonomiplanen.

I årsrapport for 2019 framgår det at samlet lånegjeld ved slutten av året var på 10 984 millioner kroner, hvorav 54 millioner var forskuttering av veginvesteringer fra Frøya og Rissa kommuner. Dette er 333 millioner kroner mer enn ved slutten av 2018. Av fylkeskommunens samlede lånegjeld anslåes den selvfinansierende gjelden å utgjøre ca. 300 millioner kroner. I tillegg er noen lån som gjelder Skolebruksplan 3 vedtatt som selvfinansierende. Det er gitt et rentebærende lån til Fylkeshuset AS (Trondheim) som pr. 31.12.2019 utgjør 39,0 millioner kroner. Trøndelag fylkeskommune mottar statlig rentekompensasjon for lån på ca. 2 200 millioner kroner som fordeler seg med ca. 1 800 millioner kroner til vei og 400 millioner kroner til skolebygg. For å sikre fylkeskommunen mot uforutsett renteoppgang er det inngått rentesikringsavtaler. Til sammen har vi avtaler på 6 650 millioner kroner. Av disse har avtaler på 600 millioner kroner oppstart i 2020 og avtaler på 2 050 millioner kroner oppstart i 2025. Fylkeskommunen har forskottet bompenger til Fosenvegene AS. Vegamot AS har nå overtatt lånet i og med at de har overtatt finansieringsansvaret fra Fosenvegene AS. Det var planlagt at lånet skulle tilbakebetales i 2019. Dette er forsinket på grunn av noe uenighet om lånets størrelse.

I forslag til økonomiplan 2019 - 2022 vil gjeldsgraden øke fra ca. 168 prosent ved utgangen av 2019 til om lag 209 prosent i 2022. Fylkeskommunens målsetting på dette området er at gjeld som belaster driftsøkonomien ikke skal overstige 100 prosent av driftsinntektene. Økningen i gjeldsgrad henger sammen med økning i investeringene fremover. Skal fylkeskommunen ha mulighet for å redusere gjeldsgraden, må investeringstakten ned. Ved et uendret avdragsnivå fremover, vil det være rom for å gjennomføre investeringer i størrelsesorden 600 millioner kroner per år for å opprettholde en gjeldsgrad på 2019-nivå (ca. 168 %). I forslag til økonomiplan som nå foreligger, er det planlagt med investeringer på ca. 2,7 milliarder kroner i 2019, fallende til 1,8 milliarder i 2022.

På kontrollutvalgsmøtet den 25.2.2020 trakk fylkesrådmannen fram voksende lånegjeld og investeringstakten som den største økonomiske utfordringen.

Revisjonsberetning for 2019 ble avgitt med ett forbehold; vesentlig budsjettavvik i investeringsregnskapet. Videre fant revisor det nødvendig å påpeke forhold når det gjelder behandling av skattetrekkmidlene. Begge forholdene er omtalt i nummert brev nr. 1.

Trøndelag fylkeskommunes system for virksomhetsstyring bygger på balansert målstyring. I økonomiplanen beskrives det at fylkesrådmannen rapporterer på måloppnåelse innenfor de respektive styringsperspektivene i årsrapporten som behandles i fylkestinget på våren. Det går videre fram at virksomhetsstyringssystemet ble etablert mot slutten av 2018, og organisasjonen har begrenset erfaring med dette så langt. Det går fram at det vil være behov for revidering og tilpassing av systemet etter hvert som de overordnede planer og strategier for Trøndelag fylkeskommune blir vedtatt.

System for budsjett og budsjettoppfølgning er:

- Ettårig budsjett og fireårig økonomiplan – vedtas i desember
- Økonomiplan – utfordringsdokumentet – vedtas i juni
- Driftsrapporter to ganger i året
- Finansrapport to ganger i året

Generelt kan det være iboende risiko knyttet til om fylkeskommunen har betryggende internkontroll og om kvalitetssystem er egnet, tatt i bruk og blir brukt.

Økonomisk internkontroll

I revisjonsstrategien som regnskapsrevisor årlig presentert for kontrollutvalget var vurderingen for regnskapsåret 2018 at Trøndelag fylkeskommune har en effektiv og velfungerende økonomisk internkontroll.

Offentlige anskaffelser

Offentlige anskaffelser trekkes generelt fram som et risikoområde blant annet fordi regelverket oppleves som komplisert og vanskelig. Innkjøpsstrategi kom på plass i 2018. Det er fattet vedtak som innebærer større kontrollregime for fylkeskommunen.

I rapporten fra forvaltningsrevisjon om offentlige anskaffelser innen eiendom og fylkesvei som ble lagt fram for kontrollutvalget i 2018 konkluderte revisor med at det i all hovedsak er etablert en organisering av ansvar og oppgaver som legger grunnlaget for betryggende kontroll i seksjon eiendom, men at det mangler felles maler, prosedyrer og system for anskaffelser. Revisor konkluderer videre med at det er etablert en betryggende kontroll av anskaffelser innen fylkesvei.

Konklusjon fra enhetsbesøk ved tre skoler i 2018 var at det er noen anskaffelser som skjer med leverandører som fylkeskommunen ikke har avtale med.

En risiko kan være at det er mangelfull oppfølging av at leverandørene gjennomfører leveransen i henhold til kontraktene.

I 2018 ble det gjennomført forvaltningsrevisjon med temaet seriøst arbeidsliv. Revisor konkluderte med at fylkeskommunen ikke har tilfredsstillende kontroll med anleggsprosjektene som blir gjennomført av Sams vegadministrasjon. Når det gjaldt oppfølging av byggeprosjekter, konkluderer revisor med at fylkeskommunen ikke har gjennomført tilfredsstillende nødvendig kontroll av lønns- og arbeidsvilkår, verken generelt sett eller i de to prosjektene som revisor valgte ut for en gjennomgang.

2.3.2 Risiko- og vesentlighetsvurdering – økonomi

Figur 4. Risikovurdering økonomi

- Fylkeskommunen har høy gjeldsbyrde, men den ser ut til å være under kontroll. Risikoen knyttes til rentenivå og disposisjonsfond. Konsekvensen kan bli nedgang i investeringstakten (kapittel 2.4)
- Det er middels risiko knyttet til den interne økonomiske kontrollen. Svikt i den økonomiske kontrollen kan få konsekvenser for mislighetsrisiko og risiko for feil i den økonomiske informasjonen.
- Selv om fylkeskommunen har en egen seksjon med kompetanse innen anskaffelser, er det mange personer i organisasjonen som utfører innkjøp. Anskaffelsesområdet bør jevnlig være gjenstand for forvaltningsrevisjon, da regelverket er komplekst, og det viser seg at det ofte skjer brudd på regelverket.

2.4 Eiendom

I dette kapitlet beskriver vi situasjonen innen eiendom (2.4.1) og risiko- og vesentlighetsvurderinger knyttet til det området (2.4.2)

2.4.1 Data

Trøndelag fylkeskommune har en seksjon for eiendom som består av fire funksjoner: Kvalitet, eierskap, utbygging, og drift- og vedlikehold. Seksjonen hører til avdeling for organisasjon, eiendom og tannhelse.

Kvalitetsfunksjonen omfatter kvalitetssystem, internkontroll, utvikling av maler, prosjektansvar og kompetanseutvikling. Til funksjonen hører også systemansvar. Til eiendomsfunksjonen hører administrering av eiendomsforvaltning, eiendomsutvikling og innkjøp (rammeavtaler, eiendomsjus, kontraktsjus). Utbyggingsfunksjonen innebærer prosjektutvikling og gjennomføring og prosesser opp mot brukere. Drifts- og vedlikeholdsfunksjonen innebærer teknisk byggforvaltning, drift (inklusive renhold).

Eiendomsseksjonen har ansvar for store investeringer, og utfordringene som beskrives om økonomi og kontroll i kapittelet ovenfor berører i stor grad eiendomsseksjonens virksomhet. Seksjonen har et omfattende ansvar for store anskaffelser og oppfølging av kontrakter. Her kan det være krevende å følge opp f.eks. klima- og miljøkrav og krav som gjelder HMS og sosiale forhold.

Tabell 4. Nøkkeltall for eiendom

Nøkkeltall	STFK	NTFK	TRFK		L.gj. u/Oslo	
	2017	2017	2018	2019	2018	2019
Netto driftsutgifter til eiendomsforvaltning i prosent av samlede driftsutgifter (prosent)	8.3	7.7	8.9	8.6	8.4	8.1
Netto driftsutgifter til forvaltning av eiendom per innbygger (kr)	0	105	32	44	45	42
Areal på formålsbygg per innbygger (m2)	0.71	1.46	1.16	1.14	0.98	0.83
Utgifter til vedlikehold per kvadratmeter (kr)	93	88	71	63	105	124
Utgifter til driftsaktiviteter per kvadratmeter (kr)	668	476	566	578	553	672
Herav utgifter til renhold (kr)	8	163	174	166	164	193
Herav energikostnader per kvadratmeter (kr) ¹	121	99	109	117	112	130

Kilde: SSB

Det er vanskelig å lese av KOSTRA-tall om Trøndelag fylkeskommune skiller seg vesentlig fra landsgjennomsnittet på de ulike områdene. Det er heller ikke mulig å se risikoer når det gjelder forskjeller mellom de to tidligere fylkeskommunene. Spørsmålet er om byggene ivaretar tjenestenes behov. Fylkeskommunen ser seg om etter andre lokaler for sentraladministrasjonen og politisk ledelse i både Steinkjer og Trondheim. Det er Fylkets Hus AS og Fylkeshuset AS som eier byggene i henholdsvis Steinkjer og Trondheim (se kapittel 3.2).

2.4.2 Risiko og vesentlighet - eiendom

Figur 5. Risikovurdering eiendom

- Gjeldsnivået og utviklingen i denne har medført nedgang i investeringer. Det kan være risiko for at manglende bygningsmessige investeringer og at konsekvensen blir bygg som ikke tilfredsstillende lovkrav (tilgjengelighet, HMS). Dette gjelder skolebygg, administrasjonsbygg og kulturbygg.
- Kontraktoppfølging – Fylkeskommunen har mange prosjekt gående, som kan være krevende med tanke på oppfølging av leverandører. Det er risiko for at fylkeskommunen mangler kapasitet og kompetanse til å følge opp kontrakter. Følgene kan være kontraktsbrudd og brudd på lover og forskrifter. Det er gjennomført forvaltningsrevisjon på seriøst arbeidsliv, som har dekket deler av temaområdet. Dette reduserer behovet for forvaltningsrevisjon.
- Overholdelse av anskaffelsesregelverket – det ble gjennomført forvaltningsrevisjon innenfor anskaffelsesregelverket i byggeprosjekt i 2018-2019, noe vi ser på som risikoreducerende tiltak.

2.5 Klima, energi og beredskap

Dette delkapitlet inneholder beskrivelse av og risikovurdering knyttet klima, energi og beredskap.

2.5.1 Data

Både effekter av klimaendringene og omstillingen til lavutslippssamfunnet representerer risikoer for fylkeskommunene og regionalt næringsliv. Klimarisiko kan deles inn i fysisk risiko, overgangsrisiko og ansvarsrisiko. Fysisk risiko dreier seg om kostnader forbundet med fysisk skade som følge av klimaendringer (f.eks. mer ekstremvær, flom og ras). Overgangsrisiko dreier seg om samfunnsmessige konsekvenser som følge av endringer i politikk/reguleringer og teknologi når verden skal omstilles til et lavutslippssamfunn. Ansvarsrisiko handler om muligheten for erstatningskrav og søksmål knyttet til beslutninger eller mangel på beslutninger relatert til klimapolitikk eller klimaendringer. Høsten 2018 kom det nye statlige planretningslinjer for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning som skal legges til grunn ved kommunal planlegging og enkeltvedtak etter plan- og bygningsloven.

Fylkestinget fattet et vedtak i juni 2019 hvor de erklærte klima- og miljøkrise. I den anledning vedtok de at Trøndelag setter som ambisjon at vi innen 2030 nøytraliserer våre klimautslipp (inkludert kvotepliktige sektorer) gjennom utslippskutt, satsing på sirkulærøkonomi og nye tiltak for økning av det biologiske opptaket av CO₂. Fylkesrådmannen bes forsterke klimaarbeidet og knytte et tettere partnerskap med kunnskapsmiljøene og næringslivet i arbeidet med den regionale klimastrategien som legges fram før årsskiftet. Klimastrategien skal beskrive hvordan dette kan realiseres og hvilke virkemidler som da kreves lokalt, regionalt og nasjonalt.

Fellesnemda for Trøndelag fylkeskommune vedtok i 2016 å opprette et klimabudsjett som en del av den ordinære budsjett- og virksomhetsstyringen. Vedtak knytta til klimabudsjettet skal kun gjelde utslipp som direkte eller indirekte kan relateres til egen virksomhet. Klimabudsjettene skal svare opp målsetningene i klimastrategien og at arbeidet med klimabudsjett skal intensiveres. Klimabudsjettet er i løpet av 2019 ikke i tilstrekkelig grad blitt fulgt opp og er ikke blitt inkludert i den ordinære virksomhetsstyringen. Fylkestinget har heller ikke hatt klimastrategi oppe til vedtak.

Trøndelag fylkeskommunes overordnede beredskapsplan må tilpasses de nye fagområdene som fylkeskommunen får ansvaret for. Det er besluttet å anskaffe det nasjonale krisestøtte-verktøyet som tilbys gjennom avtalen med Direktoratet for sikkerhet og beredskap (DSB). Systemet skal tilrettelegges for bruk på fylkeskommunens ulike områder. Anskaffelsen omfatter moduler for risiko og sårbarhetsanalyser (ROS-analyse) og sikringsanalyse.

Det er en tett sammenheng mellom ROS-analysen og tiltakskortene i krisestøtte-verktøyet.

Opplæringen i ROS-arbeid er gjennomført i alle videregående skoler. Skolene skal nå ferdigstille sine obligatoriske ROS-analyser. Disse analysene utgjør grunnlaget for fylkeskommunens overordnede risikovurdering av utdanningsområdet.

I sak 3/19 under «Annet» ble beredskapsplanverket presentert for fylkesutvalget. Det er ikke klart hvilken status dette arbeidet har.

Per desember 2019 var dette et pågående arbeid, og revisor kjenner ikke til at det er ferdigstilt noen ROS-analyser eller beredskapsplaner. Kontaktinformasjon for de som er beredskapsansvarlige framgår på fylkeskommunens nettsider.

For tiden er vi inne i en global pandemisituasjon på grunn av koronaviruset. Det har fått store følger for de aller fleste av fylkeskommunens virksomheter. Fylkeskommunen har satt igang en rekke tiltak som følge av føringer fra sentrale myndigheter. Om fylkeskommunen har smittevernplan har vi ikke informasjon om.

Figur 6. Risikovurdering klima, energi og beredskap

2.5.2 Risiko- og vesentlighetsvurdering

- Klima- og miljøkrise – risiko for at fylkeskommunens arbeid med klima og miljø ikke er tilstrekkelig for nå klima- og miljøambisjonene
- Fylkestinget har erklært klimakrise, og vedtatt ambisjoner om å nøytralisere klimautslipp og sikre artsmangfoldet. Selv om det er tiltak på gang innenfor mange av sektorene, så er det risiko for at fylkeskommunen kommer for seint i gang med å følge ambisjonene og at konsekvensen blir fylkeskommunen ikke når målene.

- Det igangsatte arbeidet med beredskapssystem er ikke ferdigstilt. Nå pågår det en akutt situasjon med covid-19 (koronaviruset). På lik linje med store deler av virksomhetene i kommunesektoren er risikoen for at virksomheter i Trøndelag fylkeskommune rammes stor, og konsekvensene kan være store på grunn av nedstengingen av videregående skoler og tannklinikker. Kollektivtransporten er hardt rammet, ved at passasjertallet har gått dramatisk ned. Ringvirkningene av koronakrisen vil bli berørt innenfor mange av områdene fylkeskommunen har ansvar for.

2.6 Regelverksendringer

2.6.1 Data

En lovendring kan innebære en risiko. Ny kommunelov er fullt ut gjeldende fra 2020 i tillegg til nye forskrifter, eksempelvis internkontrollforskrift. Endringer i forvaltningslov og arkivlov, som er to sentrale lover for norske kommuner, forventes å komme i 2020. For Trøndelag fylkeskommune vil nye oppgaver medføre at ledelse og ansatte må forholde seg til nytt regelverk. I tillegg kan vi også trekke fram lovendringer og endringer i annet regelverk som berører de to store sektorene oppvekst og helse og omsorg.

2.6.2 Risiko- og vesentlighetsvurdering – regelverksendring

Figur 7. Risikovurdering regelverksendringer

- Ivaretagelse av bestemmelser i forvaltningsloven utgjør i utgangspunktet en risiko i seg selv; habilitetshåndtering, håndtering av taushetsbestemmelser, frister, opplysning om klageadgang osv., som kan ha store konsekvenser for enkeltmennesker.
- Behandling av saker i henhold til arkivloven inneholder også risikoer for feil – ny arkivlov vil risikoen for at vesentlig informasjon går tapt, eller ikke er sporbar.
- Kommuneloven er grunnlaget for kommuner og fylkeskommuners legitimitet. Endringene er nokså store, og inneholder endringer på områder hvor kontrollorganene har påpekt svakheter tidligere (egenkontrollen, eierstyring osv.). Revisor tror likevel at kommuneloven i den store sammenhengen ikke utgjør særlig større risikoområder enn tidligere.
- Nye oppgaver til fylkeskommunene innebærer kunnskap om nye bestemmelser og regelverk (integreringsfeltet, kulturminnefeltet, fiskerihavnfeltet mv.).

2.7 IKT og digitalisering

Bruken av IKT og digitalisering endrer utførelsen av oppgaver og gir i mange sammenhenger en effektiviseringsgevinst. Mange kommuner jobber med ulike digitaliseringsprosjekter eksempelvis innbyggerdialog og velferdsteknologi. Denne digitaliseringen fører til utvikling og endring av måten oppgaver utføres på, det gir nye risikoer i forhold til at man forutsetter at teknologien fungerer og et stort flertall av slike systemer berører personvern og behandling av sensitive personopplysninger.

Fylkesrådmannen har vedtatt en ny organisering av digitaliseringsarbeidet i TRFK. Kjernen i organiseringen er et porteføljestyre, som skal innhente forslag til digitaliseringsprosjekt fra hele organisasjonen, og legge frem forslag til prioriteringsliste for rådmannens ledergruppe som beslutter hvilke prosjekt som skal igangsettes.

TRFK har tatt i bruk digitale assistenter (roboter) innenfor en del områder. De digitale assistentene utfører monotone og rutinepregede arbeidsoppgaver, slik at det frigjøres ressurser til andre og mer krevende arbeidsoppgaver. Digitale assistenter vil bli testet ut på flere områder i tiden som kommer. I tillegg til anskaffelse av nytt skoleadministrativt system, er det igangsatt anskaffelsesprosjekt på nytt sak-/arkivsystem og nytt ERP-system (Økonomi/regnskap/HR/personal/innkjøp mv) i 2018. Disse tre systemene berører så godt som alle ansatte i TFK på en eller annen måte, og dette gir fylkeskommunen anledning til å ta i bruk siste teknologi innenfor de aktuelle områdene.

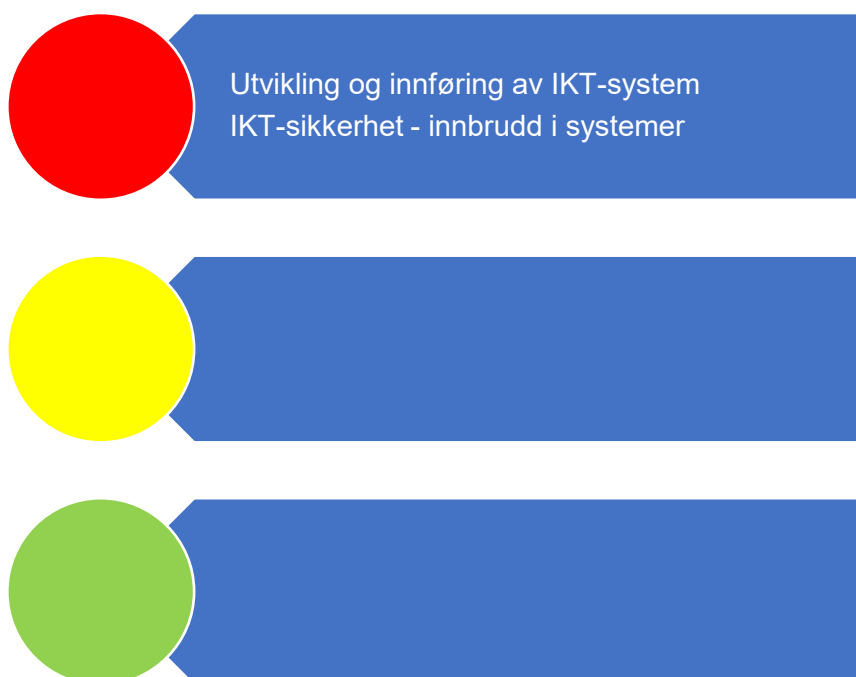
I utfordringsdokumentet som ble lagt fram for fylkestinget i juni 2019 framgikk det at IKT-systemene arkiv og økonomi/lønn og HR var ute på anbud. Det innebærer at organisasjonen

står overfor implementering av viktige system, noe som sannsynligvis vil effektivisere og forbedre arbeidsprosesser, og trolig medføre større sikkerhet i systemene. I en overgang er det likevel viktig å påpeke risikoene som følger av utfordringer i implementeringsfasen. Implementeringen vil foregå høsten 2019 og vinteren 2020.

Innføring av nye IKT-system kan i en overgangsperiode medføre sikkerhetsrisiko, og risiko for brudd på personvernbestemmelser. I den forbindelse er det viktig å være oppmerksom på personvernbestemmelsene som ble innført i juni 2018, som består av nasjonale regler og EUs personvernforordning (GDPR³). Reglene gir både offentlige og private virksomheter en del plikter og enkeltpersoner (registrerte) en rekke rettigheter.

Flere offentlige instanser, deriblant Trondheim kommune, har opplevd brudd på sikkerhetsbestemmelser og innbrudd i systemer. I intervju med ledelsen i fylkeskommunen i 2018 ble det sagt at TRFK nå bruker mindre ressurser på IKT-drift og mer ressurser på IKT-sikkerhet.

2.7.1 Risiko- og vesentlighetsvurderinger – IKT og digitalisering

Figur 8. Risikovurdering IKT og digitalisering

³ General Data Protection Regulation

- TRFK innfører flere nye digitale system (saksbehandlingssystem, skoleadministrativt system, flere digitale verktøy på fylkesvegområdet. Det kan være risiko knyttet til selve utviklings- og investeringsprosessen (jf. Visma in School) og innføringsprosess, og konsekvensene kan være merkostnader, feil i systemene og høy brukerterskel.
- Økt risiko for brudd på sikkerhetsbestemmelser og/eller innbrudd i systemer. Det er økende risiko for innbrudd i datasystemer og at informasjon om enkeltpersoner kommer på avveie. En alvorlig konsekvens kan også være manipulering av data.

2.8 Utdanningsområdet

I dette delkapitlet presenterer vi dokumentasjon om utdanningsområdet (2.8.1) og risiko- og vesentlighetsvurdering knyttet til dette (2.8.2)

2.8.1 Data

I inneværende skoleår har fylkeskommunen ansvar for ca. 15 600 elever fordelt på 31 videregående skoler (33 skolesteder. De har ansvar for ca. 4 500 lærlinger og ca. 1 700 vokselever, i tillegg til ca. 800 fagskolestudenter).

Et årshjul viser styringsdialogen innenfor opplæringsområdet i TRFK.

Elevtallsutviklingen vil være slik at den avtar de fleste steder utenfor Trondheims-regionen, mens det vil være behov for kapasitet til om lag 400 flere elever i 2023, enn i 2019. Der elevtallet synker vil ressurstildelingen også synke, som vil kreve omstilling. Utfordringen vil være å beholde kvalifisert pedagogisk personale. I Trondheimsområdet vil det behov for kapasitetsøkning og økte utgifter på omtrent 50 millioner kroner.

Fra og med skoleåret 2019-2020 er det ny organisering av voksenopplæringen, ved at muligheter for lokal opplæring skal bidra til målsettingen om integrering og yrkesdeltakelse. Innholdsmessige endringer i utdanningsprogrammene vil føre til endrede krav til det fysiske læringsmiljøet. Med en økende endringstakt i arbeids- og samfunnsnivå må skolebyggene være fleksible slik at de kan videreutvikles over tid.

Ny skolebruksplan skal omfatte skoleanleggene i hele Trøndelag fylkeskommune med sikte på å sikre likeverdige fysiske rammer for skolene og en utvikling av skoleanleggene. Dette må samsvare med demografisk utvikling i de trønderske kommunene, krav til framtidrettede læringsarenaer og være i tråd med den faglige og sosiale kompetansen som ungdommene vil møte i studier og arbeidsliv.

Trøndelag fylkeskommune har store planer for vedlikehold, utvidelser og nybygg av skoleanlegg. Likevel er det utfordrende å holde takt med endrede krav og forventninger til læringsmiljøet. På utstyrssiden viser lærlingeundersøkelsen (2017/2018) at en liten andel av lærlingene ikke er fornøyd med skolen som forberedelse til opplæring i arbeidslivet og at tilgang til utstyr og hjelpemidler i fagopplæringen er for dårlig.

I april 2019 ble kvalitetsmeldingen (tilstandsrapport) for 2018 for videregående opplæring i Trøndelag lagt fram for fylkestinget. Det var den første kvalitetsmeldingen for den videregående opplæringen i Trøndelag (i 2018 ble kvalitetsmeldinger/tilstandsrapport for henholdsvis Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag fylkeskommuner lagt fram). På overordna nivå er resultatene for Trøndelag omtrent på landsgjennomsnittet. På noen områder avviker Trøndelag fra gjennomsnittet, både i positiv retning og i negativ retning. Nedenfor gir vi en kortfattet oppsummering av kvalitetsmeldingen:

- Elev- og lærlingeundersøkelsene
 - Ikke signifikante endringer fra 2017 og 2018.
 - Elevmedvirkning og vurdering for læring får lavere skår enn andre temaområder. Det er likt med landsgjennomsnittet.
- Tilpasset opplæring (varierte og praksis nær opplæring)
 - Fraværet har vært nedadgående i fylket som helhet siden før lovendringen om fraværgrensa. Etter lovendringen har det gått betydelig mer ned, og tendensen er lik med landsgjennomsnittet.
 - Skolene i nord- og sørdelen av fylket deltar i to ulike program for systematisk vurderingsarbeid. Skolene i tidligere Nord-Trøndelag har deltatt i *skolebasert MOOC vurdering for læring* (Høgskolen Innlandet), og skolene i Sør-Trøndelag har deltatt i *Skolebasert kompetanseutvikling i vurdering for læring* (NTNU). Vurdering for læring er den læringsindikatoren med lavest gjennomsnittsskår.
 - Det har vært jevn nedgang i andel elever som ikke har fått vurdering, og andel elever som ikke har avbrutt opplæringen de siste seks årene. Det kan tyde på at fraværgrensa ikke har ført til økt avbrudd i opplæringen.
- Læringsutbytte
 - I all hovedsak framgang på alle indikatorer.
- Elevdemokrati og medbestemmelse i opplæringen

- Elevene er mer fornøyd med elevdemokratiet enn med medvirkningen i opplæringen

I intervju med utdanningsdirektøren i desember 2018, svarte han at TRFK har egen kompetansestrategi for utdanningssektoren, i tillegg til for hele fylkeskommunen. Generelt følger TFK den statlige kompetanseordningen, men har også lagt inn ekstra midler over eget budsjett. Utfordringene framover er bemanningssituasjonen og kompetansesammensetningen når elevtallene går ned. Da må kompetansemidlene brukes til å dreie seg om omskolering. Det er vanskeligere å få tak i kompetanse i distriktene enn i Trondheim, og spesielt er det utfordringer med å få tak i kompetanse i norsk og fremmedspråk. Fylkeskommunen forsøker å løse dette med en kombinasjon av omskolering, samarbeid med NTNU og utlysning av stillinger.

Utdanningsdirektøren fortalte videre at skolestrukturen ikke er gjenstand for debatt, men at man står overfor et stort arbeid når det gjelder ny yrkesfaglig struktur i 2019. Det betyr at noen skoler mister tilbud, mens andre vil få noen ekstra. Elevtallsutviklingen er krevende i sammenheng med opprettelse av tilbud. Det er nedgang i elevtallet i distriktene og økning i Trondheim. Nye SSB-tall har vist at utviklingen i elevtallene ikke er slik man trodde. Det er spesielt i Trondheim øst at usikkerheten er størst, med tanke på veksten i antall elever og økt kapasitet. Per 2020 er det besluttet at det skal bygges ny skole i Trondheim øst.

Digitale læringsplattformer er en integrert del av elevenes læring. I løpet 2020 skal det innføres nytt skoleadministrativt system for de videregående skolene (Visma In School). Revisjon Midt-Norge utførte en selskapskontroll av VIGO IKS i 2018. VIGO har som hovedoppgave å ivareta utvikling av fylkeskommunenes IT-systemer innen videregående opplæring. Det er VIGO som ivaretar prosessen med anskaffelse av skoleadministrativt system for fylkeskommunene. Dette prosjektet har blitt fire år forsinket. I samtale med fylkesrådmannen i desember 2018 ga han uttrykk for at anskaffelsen og implementeringen av det skoleadministrative systemet har tatt altfor lang tid, og at det nå er kritisk om det eksisterende systemet kan videreføres. Fra skolestart i 2019/2020 innførte TRFK et midlertidig system, IST Everyday. Et funksjonelt skoleadministrativt system er avgjørende for å effektivisere administrative prosesser, følge opp arbeid med stillings- og timeplanlegging, pedagogisk personale og generell saksbehandling. Videre er det et viktig verktøy i vurderingsarbeidet, og i dialogen mellom skole og elev. I kontrollutvalgsmøtet den 25.2.2020 uttrykte fylkesrådmannen og utdanningsdirektøren bekymring for det nye skoleadministrative systemet. Det har vært en lang utviklingsprosess, og innføring av systemet er utsatt flere ganger. Trøndelag fylkeskommune har tatt i bruk et midlertidig system, og ønsker å ta i bruk VIS så sent som mulig i innføringsprosessen.

Fylkestinget har vedtatt ny ressurstilodelingsmodell, som skal gjelde som prøveordning i to år fra skoleåret 2019/2020, og som deretter eventuelt skal justeres. Denne gjennomgangen vil bli samkjørt med innføringen av ny struktur for de yrkesfaglige utdanningsprogrammene fra skoleåret 2020/21. Nye tilbud og endring i tilbud vil kreve ressurser til utstyr og ny kompetanse i de videregående skolene. Ny yrkesfagligstruktur vil utfordre tilbudsprinsippene som ble vedtatt i 2017. Overgangene i forbindelse med ny ressurstilodelingsmodell kan medføre risikoer for kompetanse, utstyr og tilbud.

Tabell 5. Nøkkeltall for det videregående opplæringsområdet

Nøkkeltall	STFK	NTFK	TRFK		L.gj. u/Oslo	
	2017		2018	2019	2018	2019
Netto driftsutgifter, per innbygger 16-18 år (kr)	162037	195337	183266	194308	176036	186692
Netto driftsutgifter til videregående utdanning av samlede netto driftsutgifter (prosent)	49.1	48.4	51.5	49.7	51.0	50.5
Netto driftsutgifter eksklusive gjesteelevutgifter og -inntekter per elev, alle utdanningsprogram (1000 kr)	70924	83561	77223	83528	79346	83396
Ungdom 16-18 år i videregående opplæring (prosent)	92.9	91.9	93.5	93.4	92.9	93.4
Elever per skole (antall)	405	334	376	414	441	459
Elever og lærlinger som har fullført og bestått videregående opplæring i løpet av fem år (prosent)	74.6	75.5	76.1	..	76.0	..
Elever og lærlinger/lærekandidater som er i yrkesfaglige utdanningsprogram (prosent)	50.9	58.3	53.9	55.2	50.9	52
Elever per lærerårsverk (antall)	8.5	7.7	8.3	8	8.5	8.4
Elever (antall)	11583	5698	17458	16325	179528	176905
Lærlinger (antall)	2856	1681	4673	4894	40933	42803

Kilde: SSB

Tabellen over viser at Trøndelag hadde høyere netto driftsutgifter per innbygger 16 – 19 år til videregående opplæring enn landsgjennomsnittet i 2018 og 2019. Ellers viser tabellen at

Trøndelag fylkeskommune ligger omtrent på landsgjennomsnittet på de fleste indikatorene, bortsett fra elever per skole. Der elevtallet for Trøndelag noe lavere enn for landsgjennomsnittet.

Tallene for 2017 for de to tidligere fylkeskommunene kan peke på om det er forskjeller mellom skolene i den sørlige delen av fylket og den nordlige delen av fylket som det er grunn til å rette oppmerksomhet mot. Tallene fra 2017 viser at Sør-Trøndelag fylkeskommune hadde en god del lavere enhetsutgifter enn Nord-Trøndelag fylkeskommune. Nord-Trøndelag hadde en høyere andel i elever og lærlinger/lærekandidater som var i yrkesfaglige utdanningsprogram enn Sør-Trøndelag fylkeskommune. Det er en liten forskjell mellom de to tidligere fylkeskommunene også når det gjelder andel elever og lærlinger som har bestått videregående opplæring i løpet av fem år. Det var litt lavere andel for Sør-Trøndelags vedkommende. Det var høyere antall elever per lærerårsverk i Sør-Trøndelag fylkeskommune enn i Nord-Trøndelag fylkeskommune i 2017. Vi kan ikke se at tallene alene peker på noen risiko.

I kontrollutvalgsmøtet den 25.2.2020 informerte utdanningsdirektøren om utfordringer innen utdanningsområdet. Regjeringen har gjennomført en høringsprosess om det kalles fritt skolevalg. Forslaget har to alternativ:

- Fritt skolevalg i hele fylket
- Fritt skolevalg i avgrensa inntaksområder

Fylkestinget vedtok at de ikke støttet noen av forslagene.

Dersom fritt skolevalg går gjennom vil det få store konsekvenser for skolestrukturen i Trøndelag, ved at kapasiteten må utvides betydelig i Trondheim, i forhold til siste skolebruksplan. I enkelte distrikt kan det bli krevende å opprettholde tilbud.

Innen fagopplæringen har kapasiteten på læreplasser de siste årene økt. Nasjonale støtteordninger for lærlinger og lærekandidater med særskilte behov er blitt lagt inn i rammetilskuddet. Det betyr reduserte midler, ifølge utdanningsdirektøren.

De videregående skolene har vært nedstengt siden 13. mars på grunn av smittebekjempelse av koronaviruset. Noen elever innen yrkesfag er tilbake på skolen fra 27.3.2020. Næringslivet har store utfordringer, noe som også vil påvirke lærebedrifter.

2.8.2 Risiko- og vesentlighetsvurdering – utdanningsområdet

I figur 4 er risikovurderingen innenfor oppvekst oppsummert og i fortsettelsen følger en nærmere beskrivelse av data som er grunnlag for vurderingen.

Figur 9. Risikovurdering utdanning

- Elevtallsutvikling og kapasitet på pedagogisk personale. Risiko ved store endringer i elevtallet i de ulike regionene kan påvirke tilgangen på pedagogisk kompetanse og muligheten for å gi opplæringstilbud. Usikkerhet knyttet til utredning om fritt skolevalg øker risikoen.
Kompetanse innen spesialundervisning er et risikoområde som er trukket fram i gjeldende plan for forvaltningsrevisjon.
- Vurdering er den læringsindikatoren som TRFK har lavest skår på (elevundersøkelsen), sammen med medvirkning i egen opplæring. Skolene nord i fylket og sør i fylket har hatt to forskjellige satsinger på vurdering for læring. Det kan være risiko for at satsingene ikke har den effekten som var ønsket, og at konsekvensen er mangelfullt læringsutbytte.
- Voksenopplæring er omorganisert og desentralisert til skolene. Omorganisering kan ha iboende risikoer, og konsekvensen kan være at elever ikke får den opplæringen de har krav på.
- Risiko innen fagopplæring har vært utfordringer med å til enhver tid tilby lærlingeplasser i samsvar med behov i nærings- og arbeidsliv og ønsker hos de som er under opplæring. Videre er det risiko knyttet til selve opplæringen, og om det opplæringskontorene og lærebedriftene ivaretar lærlingenes opplæringsbehov. Det har vært gjennomført forvaltningsrevisjon på dette området i tidligere Sør-Trøndelag i løpet av de siste tre årene.
- Fagopplæring i skole: Risiko for utdatert utstyr og bygninger

- Fra skolestart i 2019/2020 innførte TRFK et midlertidig skoleadministrativt system, IST Everyday, i påvente av Visma In School som VIGO IKS administrerer bestillingen av på vegne av alle fylkeskommunene og Oslo. Et funksjonelt skoleadministrativt system er avgjørende for å effektivisere administrative prosesser, følge opp arbeid med stillings- og timeplanlegging, pedagogisk personale og generell saksbehandling. Videre er det et viktig verktøy i vurderingsarbeidet, og i dialogen mellom skole og elev. Det er stor risiko for svakheter i systemene som har vært og er i bruk, og det som planlegges innført. Det kan få store konsekvenser for elevenes opplærings situasjon.
- Nedstenging av skoler har medført utfordrende læringssituasjon over lang tid.
- Mange virksomheter har utfordringer som følge av korona, noe som innebærer risiko for lærebedrifter og læringer.

2.9 Samferdsel

I dette kapittelet presenterer vi dokumentasjon for samferdselsområdet (både det som har med mobilitet og kollektivtrafikk, og det som har med veier) (2.9.1). Videre gjør vi risiko- og vesentlighetsvurderinger for samferdselsområdet (2.9.2.).

2.9.1 Data

Samferdselstjenestene omfatter så godt som alle innbyggere og besøkende i Trøndelag; internett, som bilist, syklist, gående eller som reisende på et av fylkeskommunens mange mobilitetstilbud med drosje, buss, båt eller ferge. Samferdselsområdet er, slik det beskrives i utfordringsdokumentet, et tjenesteområde som berører et stort omfang av brukere, det har store kostnader og det står overfor store endringer. Samferdselsområdet har fram til 1.1.2020 bestått av både kollektivtrafikk og fylkesveier. Fra 1.1.2020 overtok fylkeskommunen alle oppgavene som har tilhørt Sams veiadministrasjon, og det ble opprettet en egen avdeling for veg. I denne rapporten behandler vi tjenestene under ett.

I henhold til vedtatt økonomiplan for 2019-2022 skal den økonomiske rammen til samferdselsområdet justeres ned med 15 millioner kroner fra 2019 til 2020 og med ytterligere 10 millioner kroner for hvert av de to årene 2021 og 2022.

Fylkesveier

Det er både økonomisk og organisatorisk usikkerhet rundt overtakelsen av Sams (felles) vegadministrasjon fra Statens vegvesen fra 01.01.2020. Det ligger en betydelig økonomisk risiko med hensyn til finansiering av oppgaveporteføljen som overføres til fylkeskommunene. Departementet har i kommuneproposisjonen for 2020 stadfestet at finansieringen skal følge de ansatte som reelt overføres til fylket – og ser lite på finansieringen av oppgavene som skal

løses. Det er uklart om f.eks. de endelige budsjetttrammene som overføres til fylkeskommunene reelt må dekke de oppgavene som overføres, herunder både stillinger, utgifter til utstyr, vedlikehold og fornyelse. Ifølge fylkesrådmannen må den økonomiske størrelsen fastsettes minst på samme nivå som det staten holdt tilbake til Sams vegadministrasjon, ved fylkesvegoverføringen i 2010. I tillegg påløper det betydelige omstillingskostnader, spesielt innenfor IKT og for å tilpasse administrasjonslokaler.

Som vi har beskrevet tidligere er det opprettet ny avdeling for vei. Det ble overført omlag 220 stillinger Statens veivesen til fylkeskommunen, i hovedsak til avdelingen for vei, men noen stillinger er plassert i andre avdelinger. Per. februar var det 155 ansatte som var overført fra Statens veivesen. Det kan bli utfordrende i en periode, å rekruttere til de øvrige ledige stillingene. SVV benytter avanserte digitale verktøy i prosesser og styring og TRFK må ha tilgjengelig over 100 nye IKT-verktøy fra 2020. Det er et felles, nasjonalt fylkeskommunalt prosjekt som jobber med deler av den digitale utfordringen.

Andre oppgaver som er statlige, og som fylkeskommunen overtar innen samferdselsområdet er:

- Statlige fiskerihavner. Staten har hatt ansvar for større eller tyngre vedlikehold og kommune har hatt ansvar for enklere vedlikehold. Det pågår et kartleggingsarbeid som, ifølge fylkesrådmannen så langt viser et stort vedlikeholdsetterslep i fiskerihavnene.
- Kjøp av innenlandske flyruter og tilskudd til ikke-statlige lufthavner. Her vil det være behov for å få tilført økonomisk kompensasjon og kompetanse. Foreløpig er det usikkert hvordan oppgaveoverføringen skal skje.

Når det gjelder de eksisterende fylkesveiene, som ligger under fylkeskommunens drifts- og vedlikeholdsbudsjett pr. i dag, så er det krevende å følge opp et betydelig vedlikeholdsetterslep. Fylkesrådmannen skriver i utfordringsdokumentet at det er 1300 broer i Trøndelag, og at det er utfordrende å ha kapasitet til å vedlikeholde og fornye disse konstruksjonene.

For øvrig er prisvekst, mer skader og vedlikeholdsbehov pga. mer intens nedbør er også forhold som gjør det krevende å lukke vedlikeholdsetterslepet.

Kollektivtransporten (mobilitet)

Det totale transporttilbudet for fylket vil bli redusert, pga. reduserte rammer, med unntak av miljøpakkeområdet. Tjenestetilbudet tilpasses behovet. Dette medfører store forskjeller innenfor fylkeskommunen, noe som kan oppleves å stride mot målet om "balansert utvikling".

Samtidig går ubalansen flere veier. Behovene i distriktet er ofte langt mer kostbare å dekke enn i byene. Dette medfører for eksempel at selv om over 90 prosent av kollektivtrafikken i Trøndelag foretas innenfor Stor-Trondheim bruker fylkeskommunen over 80 prosent av kollektivmidlene utenfor Stor-Trondheim. Derfor er det store avvik mellom tjenestetilbud og pengebruk. Endringene innenfor samferdselsområdet er både på teknologisk og organisatorisk nivå. Teknologisk er TRFK midt inne i omstillingen fra transport til mobilitet. Denne endringen innebærer at transporttilbudene blir bedre samordnet og tilpasset den enkeltes behov. Dette skaper nye utfordringer og behov for nye løsninger. Fylkeskommunen jobber i den sammenheng både med å tilrettelegge mer fleksibel transport og en felles bestillingsapp for alle transporttilbud. I tillegg bygger Trøndelag fylkeskommune mest nett i landet for å tilrettelegge for samordningen.

Tabell 6. Nøkkeltall for samferdselsområdet

Nøkkeltall	STFK	NTFK	TRFK		Lgj- u/Oslo	
	2017		2018	2019	2018	2019
Brutto driftsutgifter til samferdsel per innbygger (kr)	4321	5844	4810	5302	5369	5612
Brutto investeringsutgifter til samferdsel per innbygger (kr)	3063	4485	6120	5961	2473	3015
Netto driftsutgifter til fylkesvei per kilometer (kr)	170862	135809	144648	175941	195320	207649
Utgifter til vedlikehold av fylkesveier av totale netto driftsutgifter til fylkesveier (prosent)	30.4	34.3	30.8	22,3	42.9	42,8
Netto driftsutgifter til kollektivtransport (buss, båttruter, t-bane og trikk/bybane) per innbygger (kr)	2278	1710	1880	1920	1960	1979
Netto driftsutgifter til fylkesveifergeer per innbygger (kr)	168	729	360	490	502	538
Reiser med kollektivtransport per 1 000 innbygger (antall)	112511	47159	95373	96295	73467	75603
Andel skolereiser i grunn- og videregående skole av alle reiser (prosent)	13.7	56.6	19.5	16,9	23.0	22
Brukere av transportordningen for funksjonshemmede per 1 000 innbygger (antall)	27	12	19	22	19	19
Andel kilometer fylkesvei med dårlig eller svært dårlig dekketilstand av alle fylkesveier (prosent)	42.0	35.3	41.4	36	42.5	39,9

Kilde: SSB

Tabellen ovenfor viser til dels store forskjeller på flere indikatorer, mellom Trøndelag fylkeskommune og landsgjennomsnittet. På utgiftssiden ser vi at utgifter til vedlikehold av fylkesveier utgjorde en lavere andel for Trøndelag fylkeskommunes del enn for landsgjennomsnittet. Videre ser vi at netto driftsutgifter per kilometer fylkesvei har vært lavere i 2018 og 2019 for Trøndelag fylkeskommune enn for landsgjennomsnittet. Vi ser at Trøndelag fylkeskommune har litt lavere andel kilometer fylkesvei med dårlig dekketilstand enn

landsgjennomsnittet. Sør-Trøndelag fylkeskommune hadde større utgifter per kilometer fylkesvei i 2017 enn Nord-Trøndelag fylkeskommune.

På kollektivtransport skiller Trøndelag fylkeskommune seg ut fra landsgjennomsnittet, ved at det er betydelig flere reiser per 1000 innbyggere med kollektivtransport. Forskjellen mellom Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag er markant for 2017. Dette henger mest sannsynlig sammen med kollektivtransporten i Trondheim og Trondheimsområdet. Nord-Trøndelag har høyest andel skolereiser i grunn- og videregående skole. Vi kan ikke se at KOSTRA-tallene alene gir indikasjoner på risikoer innenfor kollektivområdet.

Koronasituasjonen har også rammet kollektivtransporten i fylket, ved at passasjertallet har gått betydelig ned, samtidig som rutetilbudet har vært normalt i store deler av perioden så langt.

2.9.2 Risiko- og vesentlighetsvurdering – samferdsel

Figur 10. Risikovurdering samferdsel

- Oppgaver fra Statens veivesen, Sams veiadministrasjon er overført til fylkeskommunen. Det vil for fylkeskommunen innebære et bestiller- og utføreransvar på et svært omfattende område. Det knyttes stor risiko til hvordan fylkeskommunen mottatt oppgavene og ansatte, og om fylkeskommunen har de nødvendige system for å ta over oppgavene. Det er risiko knyttet til innføring av mange IKT-verktøy. Videre kan det være risiko for at nødvendig kompetanse har gått andre steder i

overgangsfasen. Alt dette kan få store konsekvenser for fylkeskommunens mulighet til å ha utføre oppgavene innen vei. Risikovurderingene er basert på generelle vurderinger rundt slike omorganiseringprosesser, og ikke spesiell informasjon eller hendelser i Avdeling vei.

- Fra august var det omfattende omlegging av busstilbudet i Trondheimsregionen. Det knyttes stor risiko til om kollektivsystemet er tilfredsstillende i deler av regionen. Fylkeskommunen har et ansvar for å følge opp dette, noe som kan være aktuelt for forvaltningsrevisjon. Denne forvaltningsrevisjonen kan skje i kombinasjon med forvaltningsrevisjon av AtB (se kapittel 3).
- Koronasituasjonen har også rammet kollektivtransporten i fylket, ved at passasjertallet har gått betydelig ned, samtidig som rutetilbudet har vært normalt i store deler av perioden så langt. Dette utgjør en stor risiko for fylkeskommunen.
- Det er risiko for at Trøndelag fylkeskommune har etterslep på vedlikehold av fylkesveier, og at nye krav knyttet til sikkerhet, klima og miljø øker vedlikeholdsetterslepet. Det kan medføre konsekvenser for trafikksikkerheten.

2.10 Plan, næring og kulturminner

I dette kapittelet beskriver vi situasjonen innen plan, næring og kulturminner (2.10.1) og gjøre våre risiko- og vesentlighetsvurderinger for det området (2.10.2).

2.10.1 Data

Trøndelag fylkeskommune har ansvar for å sikre gode, regionale planer og strategier som skal gjennomføres i felleskap med andre aktører. Ifølge utfordringsdokumentet mangler det fremdeles sammenheng mellom det regionale plansystemet og økonomiplansystemet.

I løpet av 2019 og 2020 skal det utarbeides nye regionale planer innen arealbruk, vannforvaltning og klimaomstilling. Videre skal det vedtas nye regional planstrategi tidlig i 2020. I forbindelse med overtakelse av oppgavene fra Sams, må det avklares hvordan regional veiplanlegging skal kobles opp mot Nasjonal transportplan-arbeidet. Utfordringer innen planarbeidet er å sikre nødvendig kompetanse og kapasitet i planprosessene, komme inn tidlig i kommunenes planprosesser, og ellers bidra til gode samarbeidsprosesser med andre aktører innenfor planområdet. Kompetanse som det er mest aktuelt å skaffe nå, er juridisk kompetanse i planprosesser, jf. utfordringsdokumentet.

Plan- og næringsdirektøren fortalte at det kan være utfordrende å samordne samferdselsområdet med det øvrige regionale plansystemet. Regional planlegging er fremdeles uvant innenfor vegplanleggingen. Regional plan for samferdsel ble utarbeidet uten involvering internt (f.eks. planavdelingen).

Til den regionale utviklerrollen er næringsutvikling i regionen viktig. For næringslivet i Trøndelag vil utfordringene fremover først og fremst bestå i å utvikle seg i takt med samfunnets behov og krav. Ny teknologi samt større fokus på klima og miljø, vil være sentralt. I dette vil tilgang på kompetent arbeidskraft være en kritisk suksessfaktor. Digitalisering – eller Smarte Samfunn - handler om å etablere effektive og funksjonelle samfunn med IKT som muliggjørende teknologi. Gjennom digitaliserings-piloter og utviklingsprosjekter i samarbeid mellom offentlig sektor, næringsliv og forskningsmiljø, har fylkeskommunen et mål om å bidra til et teknologisk kunnskapsløft.

Andre innovasjonsområder er utviklingen innen sirkulærøkonomi – å la ressursene bli i økonomien lengst mulig gjennom å redusere råvarebruk, avfall, utslipp og energiforbruk. Fylkeskommunen har også definert havnæring som et innovasjonsområde. Også her er samspillet mellom fylkeskommunen og andre aktører avgjørende. Det er et område med store ambisjoner og hvor det er mye ressurser i omløp. Arbeides det målrettet, og blir de økonomiske ressursene brukt målrettet til de formålene de er tenkt, og er det utviklet verktøy for å vurdere

effekten av ulike tiltak. Det, og spørsmål rundt forvaltning og saksbehandling innen området er aktuelle tema for forvaltningsrevisjon.

Fylkeskommunen er myndighet innen kulturminnefeltet. Det innebærer forvaltning og myndighetsutøvelse for å bidra til målet om å bevare et representativt utvalg kulturminner for fremtiden og minimere tapet av verneverdige kulturminner. Området deles i automatisk freda kulturminner (forvaltningsrevisjon i 2019), nyere tids kulturminner og formidling og utvikling. Også innen dette feltet er samhandlingen med kommuner, statlige myndigheter og private tiltakshavere avgjørende om fylkeskommunen skal ivareta rollen sin. Videre vil fylkeskommunen også innenfor dette området overta oppgaver fra staten (Riksantikvaren) fra 2020. Den store usikkerheten er knyttet til oppgaveovertakelsen, og om Trøndelag fylkeskommune vil være rustet til å overta oppgaver fra og med 2020.

I kontrollutvalgsmøtet den 25.2.2020 trakk fylkesdirektøren for plan, næring og kulturminner fram saksbehandling og likebehandling som et område som kan innebære risiko. Et annet område er overtakelse av noen funksjoner/ansatte fra Sams.

Tabell 7. Nøkkeltall for plan, næring og kulturminner

Nøkkeltall	STFK	NTFK	TRFK		Landet uten Oslo	
	2017		2018	2019	2018	2019
Årsverk til planbehandling (årsverk)	6.2	4.0	9.2	9.2	247.8	30.4
Kommunale planer behandlet av fylkeskommunen (antall)	550	107	467	478	9614	1676
Dispensasjonssøknader etter plan- og bygningsloven behandlet av fylkeskommunen (antall)	432	359	2668	1209
Arkeologiske registreringer (antall)	53	117	904	92
Andel av arkeologiske registreringer der det ble påvist ikke tidligere kjente kulturminner (prosent)	38.0	10.0	40.4	55.0
Lokaliteter der fylkeskommunen har utført tiltak for tilrettelegging av automatisk freda kulturminner uten tilskudd fra Riksantikvaren (antall)	0	3	1	1	46	8
Andel av fylkeskommunens driftsutgifter som brukes på forvaltning av friluftsliv, vann og vassdrag, vilt og innlandsfisk, og kulturminner, prosent (prosent)	250.0	249.1	341.5	342.3	349.5	374.7

Kilde: SSB

Tallene i tabellen over gir ikke grunnlag for å vurdere forskjeller mellom Trøndelag fylkeskommune og landsgjennomsnittet, eller forskjeller mellom de to fylkene som kan innebære risiko.

2.10.2 Risiko og vesentlighetsvurdering – plan, næring og kulturminner

Figur 11. Risikovurdering plan, næring og kulturminner

- Fylkeskommunen finansierer og gir tilskudd til mange regionale utviklingstiltak. Det er risiko knyttet til å støtten treffer de riktige programmene, prosjektene og tiltakene, om resultat og effekten er slik som intensjonen var, og om fylkeskommunen følger opp og evaluerer finansieringen og tilskuddene. Konsekvensen kan være at fylkeskommunens ikke treffer riktig opp mot distrikts- og regionalpolitiske strategier og mål.
- Risiko for at støtte ikke gis i henhold til regelverk og retningslinjer.
- Saksbehandling innen næring – det er risiko for at likebehandling ikke ivaretas.
- Overtakelse av oppgaver innenfor kulturminnefeltet – finansieringen og overtakelse av årsverk er ikke i samsvar med oppgavene som er overtatt. Det er risiko for at fylkeskommunen ikke utfører alle oppgaver og at konsekvensen blir tap av kulturminner. Det ble gjennomført forvaltningsrevisjon innen kulturminnefeltet i 2019.

2.11 Kultur og folkehelseområdet

I dette kapitlet beskriver vi data for kultur og folkehelseområdet (2.11.1) og gjør våre vurderinger av risiko- og vesentlighet innenfor dette området (2.11.2).

2.11.1 Data

Fylkeskommunens rolle og ansvar på området er hovedsakelig indirekte bidrag gjennom tilrettelegging for at kulturlivet. På den måten kan både den profesjonelle og den frivillige kulturen utvikle seg positivt. Fylkeskommunen har også en del egne driftsoppgaver; Den kulturelle skolesekken, fylkesmusikere, kultur- og bibliotekbuss og lesesettutlån. I tillegg har fylkeskommunen en betydelig eier- og tilskuddsrolle i, og overfor, en rekke kulturinstitusjoner i regionen – i mange tilfeller sammen med en eller flere kommuner. Både kommuner og kulturlivet etterspør arena for kompetansedeling og etterspør også fylkeskommunens kompetanse.

Fylkesbibliotekets oppdrag er å skape, støtte og inspirere til utvikling av folkebibliotekene og den øvrige bibliotekvirksomheten i fylket.

Innenfor dette området finner vi idrett og folkehelse. Fylkeskommunen bidrar samlet med en del økonomiske ressurser til den organiserte idretten. Kunnskapen om hvordan det faktiske bildet for ulike deler av idretten er lokalt, vil gi grunnlag for å målrette innsatsen bedre i årene framover. Dette krever god dialog med idrettens ulike organer. Anleggsdekningen i fylket er generelt god sammenlignet med landet for øvrig, men en del anleggstyper har dårligere dekning enn snittet (for eksempel ishaller). Fylkeskommunen forvalter, sammen med kommunene og staten, nasjonale spillemidler til kulturbygg, idrettsanlegg og utstyr.

Samlet søknadsbeløp om spillemidler på nesten 700 millioner kroner i fylket illustrerer stort behov både for nye typer anlegg og rehabilitering av eldre anlegg. I fylket som helhet er dekningen omtrent som landsgjennomsnittet, men Trondheim kommer dårlig ut på anleggsdekningen. Spillemidler til kulturbygg har i flere år vært svært begrensede.

Det er en kontinuerlig utfordring å balansere tilgjengelige ressurser med forventninger fra ulike aktører i sektoren. Fortsatt er forventningene til fylkeskommunale bidrag på investeringsprosjekter innenfor museumsfeltet og kulturbygg store og overstiger de årlige tilgjengelige rammene. Trøndelag er en ambisiøs arrangementsregion og TRFK utfordres også her på økonomiske bidrag. Også for egne institusjoner som Turneteateret (100% eid av TRFK) gir ressursrammene begrensninger på teaterets muligheter til å bidra til økt tilgangslighet i hele fylket. Bortfall eller reduksjon av støtte fra Sametinget til drift av Kultur- og bibliotekbussen kan innebære en ny finansieringsmodell. Kulturmeldingen legger opp til at fylkeskommunene skal

få økt finansieringsansvar for flere kulturinstitusjoner med delt finansiering mellom stat og region. Ressursene tenkes lagt inn i rammetilskuddet.

I kontrollutvalgsmøtet den 22.02.2020 trakk fylkesdirektøren for kultur og folkehelse fram etterslep på vedlikehold og investeringer i kulturbygg som en utfordring. Videre er det utfordrende å gi likt kulturtilbud i hele regionen. Det er behov for sterkere koordinering når det gjelder bygging av større idrettsanlegg.

2.11.2 Risiko og vesentlighet – kultur og folkehelseområdet

Figur 12. Risikovurdering kultur og folkehelseområdet

- Det er behov for sterkere koordineringsrolle når det gjelder større idrettsanlegg. Risikoen er knyttet til at midlene brukes feil, og at det er for lite sambruk på tvers kommuner, områder i kommunen og bydeler.
- Det vil være risiko for at kunsten og kulturens egen autonomi utfordres av politikere og forvaltning.
- Det er utfordrende å gi likt kulturtilbud i hele regionen – behov for differensiering.
- Det er etterslep på vedlikehold og investeringer i kulturbygg. Konsekvenser for HMS og tilrettelegging for alle brukere.

2.12 Tannhelse

I dette kapitlet presenterer vi dokumentasjon for tannhelsetjenesten (2.12.1) og risiko- og vesentlighetsvurderinger knyttet til dette (2.12.2)

2.12.1 Data

Hovedutfordringen for tannhelsetjenesten er varierende kapasitet, samtidig som det må finnes handlingsrom for både nåværende og nye og økte prioriterte behov og utgifter. Teknologisk og medisinsk utvikling gir muligheter for nye og bedre, men dyrere behandlingsmetoder. Dette fører til økte krav og forventninger til kostbare løsninger. I deler av fylket er det et etterslep når det gjelder fornying av utstyr, inventar og møbler og oppgradering av klinikklokaler. Det er dessuten ønskelig å ikke bare opprettholde utstyrsparken, men også kunne ta i bruk ny teknologi for å bedre diagnostikk og behandling.

Tannhelse er virksomhet med både utgifter og inntekter. Mens utgifter er relativt stabile, er inntektene avhengig av bemanning og hvordan behandlingsskapiteten fordeles mellom såkalte prioriterte og betalende pasienter. Behandlingskapasiteten varierer stort med ansattes erfaring. Det blir derfor relativt vanskelig å styre inntektene og samtidig gi et stabilt tilbud til prioriterte grupper. I enkelte deler av fylket er det forholdsvis høy «gjennomtrekk» av tannleger.

Tabell 8. Nøkkeltall for tannhelse

Nøkkeltall	STFK	NTFK	TRFK		L.gj. u/Oslo	
	2017		2018	2019	2018	2019
Barn og unge 1-18 år under tilsyn (prosent)	98.9	89.2	97.5	97.8	98.6	..
Eldre, langtidssyke og uføre i institusjonspleie under tilsyn (prosent)	76.0	54.3	81.9	..	86.2	..
Eldre, langtidssyke og uføre i hjemmesykepleie under tilsyn (prosent)	43.8	24.1	29.3	..	28.1	..
Prioriterte personer undersøkt/behandlet (antall)	50442	20908	68859	60264	776300	..
Andel 5-åringer uten karies (DMFT=0) (prosent)	83.4	83.5	82.3	84,1	82.4	..
Andel 18-åringer med DMFT<4 (prosent)	71.3	64.6	69.1	74,7	71.3	..
Andel 18-åringer med DMFT>9 (prosent)	8.4	9.5	7.8	6,4	7.4	..
SIC-indeks for 12-åringer, gjennomsnittlig antall tenner med hull (antall)	2.40	2.91	2.62	2,35	2.20	..
Netto driftsutgifter per innbygger (kr)	407.7	654.5	542.4	547,6	522.0	534,6
Avtalte tannlegeårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	6.4	8.0	6.9	7,1	7.5	7,5
Avtalte tannlegespesialistårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	0.6	0.6	0.6	0,7	0.8	0,9
Avtalte tannpleierårsverk per 10 000 innbyggere (årsverk)	1.5	1.8	1.7	1,8	1.9	1,9

Kilde: SSB

Tabellen over viser at det er forskjeller mellom Trøndelag fylkeskommune og landsgjennomsnittet i uønsket retning. Når det gjelder prioriterte grupper under tilsyn, så er andelen lavere for Trøndelag for barn og unge under 18 år og for eldre, langtidssyke og uføre i institusjon. Når det gjelder tilstanden til ulike grupper, er det høyere andel 18-åringer med karies i Trøndelag fylke enn for landsgjennomsnittet. 12-åringer i Trøndelag fylke har høyere gjennomsnittlig antall tenner med hull enn landsgjennomsnittet. Trøndelag har dessuten lavere antall avtalte årsverk innen ulike tannhelsekompetanser enn landsgjennomsnittet (tannlege, tannlegespesialister og tannpleiere). Det har vært en positiv utvikling i Trøndelag på noen områder fra 2018 til 2019. Andel 5-åringer uten karies har økt. Gjennomsnittlig antall tenner med hull, 12-åringer har gått ned. Andel 18-åringer med DMFT>9 (DMFT er summen av alle kariøse, mistede eller fylte tenner per person).

Tabellen ovenfor viser forskjeller mellom de to tidligere fylkeskommunene på flere områder i 2017. Nord-Trøndelag hadde betydelig lavere andel barn og unge under 18 år under tilsyn, det samme gjaldt for eldre, langtidssyke og uføre i institusjon. Andelen 18-åringer med karies var høyere i Nord-Trøndelag enn i Sør-Trøndelag.

Kompetansesenteret Tannhelse Midt (TkMidt) ble fra 1.1.2019 en del av Trøndelag fylkeskommune. TkMidt skal være et regionalt kompetansemiljø som skal være drivkraft for fagutvikling og forskning i tannhelsetjenesten, for å sikre befolkningen et behandlingstilbud med tilgang til avansert diagnostikk og flerfaglig spesialistbehandling. Hovedutfordringen for TkMidt er manglende forutsigbarhet i inntekter og drift, som strategi- og utviklingsarbeid vanskelig. I klinikken er det utfordringer med rekruttering og stabilisering av spesialisttannleger, og det er behov for å støtte kandidater med lønn eller stipend under utdanning. Usikkerhet rundt finansieringen medfører at senteret ikke har virkemidlene til å yte den nødvendige støtten. I forskningsavdelingen er utfordringen å skaffe ekstern finansiering fra Norsk forskningsråd eller liknende. Suksesskriterium her er å ha anerkjente forskere bak søknadene, noe som forutsetter en grunnfinansiering av seniorforskere. TkMidt har en avdeling for tilrettelagt behandling for personer utsatt for tortur, overgrep og/eller odontofobi (TOO). I denne avdelingen er utfordringen lange ventelister kombinert med langvarig og kostbar pasientbehandling, samt krav i tilskuddsordningen om nedkorting av ventelistene. Senteret har ikke mulighet for egen påvirkning, da det verken er pasientbetaling eller andre finansieringskilder for denne aktiviteten.

Tannhelsetjenesten har vært stengt for store deler av brukerne i forbindelse med koronasituasjonen. Det vil ha følger for økonomi og smitteverntiltak.

2.12.2 Risiko- og vesentlighetsvurdering – tannhelse

Figur 13. Risikovurdering tannhelse

I utfordringsdokumentet for 2020 – 2023 leser vi hovedutfordringen for tannhelsetjenesten er varierende kapasitet, samtidig som det må finnes handlingsrom for både nåværende og nye og økte prioriterte behov og utgifter.

- Det pågår forvaltningsrevisjon innenfor tannhelseområdet, som belyser det som har vært avdekket som risikoer knyttet til å rekruttere og beholde tannhelsekompetanse, ha nødvendig kapasitet til økt tjenestebehov og risiko knyttet til forskjeller mellom regionene (nord og sør).
- Det er forholdsvis stor risiko for at kompetansesenteret (TkMidt) ikke tilbyr de tjenestene de skal innen spesialisttannhelsetjeneste, forskning og utvikling og tjenester innen TOO. Konsekvensen er at en voksende gruppe med behov for spesialiserte tannhelsetjenester ikke får de tjenestene de skal ha, eller at de ikke får tjenester i tide.

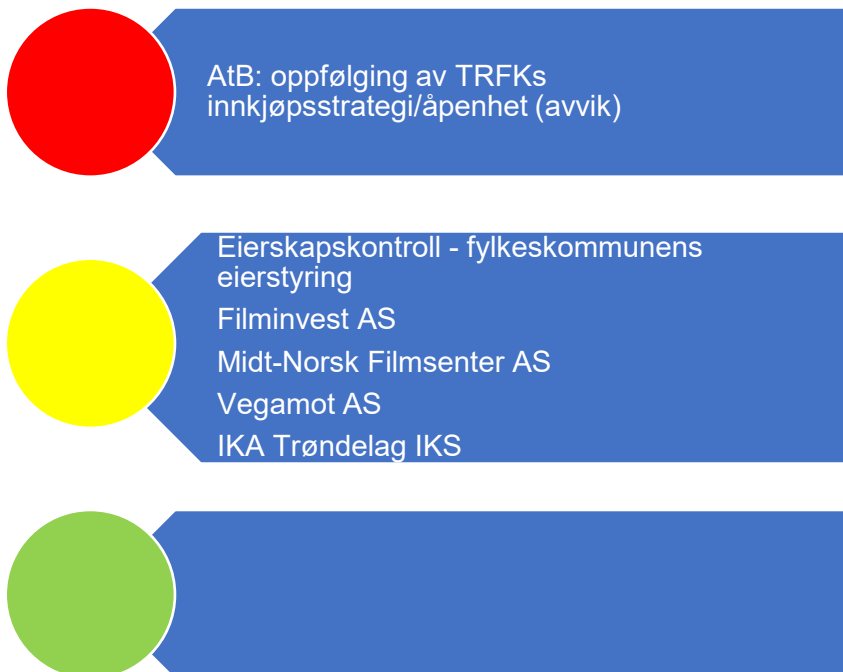
3 EIERSKAP OG SELSKAPER HVOR FYLKESKOMMUNEN HAR EIERINTERESSER

3.1 Data

Trøndelag fylkeskommune eier/er deleier i aksjeselskap, interkommunale selskap, samvirkeforetak, fylkeskommunale foretak og særlovsselskap. I tillegg har fylkeskommunen interesser i stiftelser.

Trøndelag fylkeskommune har utarbeidet eierskapsmelding i tråd med KS' minimumsanbefalinger. Fylkesutvalget har fått fullmakt til å selge selskaper der det ikke lenger er behov for fylkeskommunens involvering.

3.1.1 Risiko og vesentlighetsvurdering

- Det har ikke vært gjennomført generell eierskapskontroll i Trøndelag fylkeskommune, men eierskapskontroller i MiST og Blått kompetansesenter. Det bør gjennomføres en gjennomgang av eierskapsmeldinger og annen eierskapsoppfølging, og det kan være aktuelt å starte med det når en plan er vedtatt
- Fylkeskommunens innkjøpsstrategi i AtB (og Statens veivesen) var et av de prioriterte temaene i inneværende plan for forvaltningsrevisjon. En kombinasjon av eierskapsoppfølging og forvaltningsrevisjon i selskapet der dette temaet inngår kan være aktuelt. Åpenhet kan også være et tema i forvaltningsrevisjonen, også med tanke på medieoppslag om avviksmeldinger og manglende åpenhet.

- Vegamot AS er regionalt bompengeselskap, med Trøndelag (66 %) og Møre og Romsdal (33 %) fylkeskommuner som eiere. Selskapet har svak likviditet og lønnsomhet, og ikke tilfredsstillende soliditet. Fylkeskommunen har garantert for gjeld. Fylkestinget behandlet en rapport fra gjennomgang av Vegamot i april 2020. I kontrollutvalgets behandling av saken ble besluttet at det ikke skulle gjennomføres kontroll av selskapet fra Trøndelag fylkeskommunes side. Vi mener at det kan være aktuelt med eierskapskontroll av Vegamot AS.

I gjeldende plan for selskapskontroll er følgende selskap listet opp:

- 1) Filminvest AS
- 2) Midtnorsk Filmsenter As
- 3) Tidligfasefondet i Nord-Trøndelag AS
- 4) Turnéteatret i Trøndelag AS

Alle disse selskapene er aksjeselskaper. Revisor mener det kan være hensiktsmessig å se på andre selskapsformer også, og da kan f.eks. IKA Trøndelag være aktuelt selskap, hvor TRFK er største eier (19 % eierandel).

Når fylkeskommunen har andeler sammen med andre, og spesielt når fylkeskommunen har majoritet, er det noen forventninger om fylkeskommunens handlinger/eierstyring oppi dette. Dette er igjen spesielt interessant i de selskapene hvor fylkeskommunen både har eierskap, og et ansvar gjennom det å være fylkeskommune.

Viser til vedlegg 1 med oversikt over selskapet og andeler.

VEDLEGG 1 AKSJER OG ANDELER

Note 5 i Årsregnskap for 2019

Orgnr	Konto	Selskapets navn	Anskaffelses- kost kr	Bokført akjseverdi kr	Eierand el i %
	221110001	Aksjer og andeler sektor 110	9 000,00	9 000,00	
994 686 011	221152001	ATB AS	20 000 000,00	20 000 000,00	100,0
931 518 666	221152002	Fylkeshuset AS 100 aksj. a 1000	100 000,00	100 000,00	100,0
979 615 361	221152003	Tjeldbergodden Utv.AS/4831 aksj. a 93,13	449 911,03	449 911,03	
967 544 256	221152005	Trondheim Bussterminal 900 à 1000/8500 à 1000	9 400 000,00	9 400 000,00	100,0
988 488 402	221152006/020	Midtnorsk Filmsenter AS 67 aksjer	67 000,00	67 000,00	67,0
988 669 342	221152007/020	Fosenvegene AS 500 aksjer à 102	660 000,00	660 000,00	
935 162 718	221152008	Vegamot AS 600 aksjer a kr 3.500	2 121 478,00	2 121 478,00	67,0
976 774 892	221152009	Trondheim Bilkollektiv 11 andeler à 2500,-	27 500,00	27 500,00	
915 785 905	221152010	Kolstad Arena AS 228 aksjer a 100, inkl stiftelse	27 132,00	27 132,00	
917 091 579	221152011/020	Filminvest3 AS 200 aksjer a 1000,-	400 000,00	400 000,00	
	221152012	Meldalshallen eier 100%	2 000 000,00	2 000 000,00	
	221152013	Biblioteksentralen 30 a 300	9 000,00	9 000,00	
	221200001	Leierettigheter studenthybler	7,00	7,00	
	221200002	Hybelrettigheter Sverresgt. 8	3,00	3,00	
	221200003	Midtnorsk Opplæring 3 aksjer à 100	3 000,00	3 000,00	
988 067 075	221200004/020	O! Trøndersk mat og drikke AS 24 aksjer à 5000	371 800,00	371 800,00	
	221200005	Hemne Kraftlag - andeler	400,00	400,00	
	221200006	Midt-Norsk reiseliv - andelsbevis	300 000,00	300 000,00	
961 245 117	221200007/020	Trøndelag Reiseliv AS	633 000,00	633 000,00	
	221200008	Leiv Eirikssons AS 14969 aksjer	14 969,00	14 969,00	
993 595 675	221200009	Museene i Sør-Trøndelag	760 880,00	760 880,00	
914 886 252	221200010	Blått kompetansesenter, 1950000 aksjer à 1	1 950 000,00	1 950 000,00	49,4
916 501 013	221200011	Trondheim kunsthall 110 aksjer à 1000	110 000,00	110 000,00	
917 663 513	221200012	STFK eiendom AS	10 042 570,00	10 042 570,00	100,0
993 793 515	221200013	Idrettstunet AS	7 796 349,00	7 796 349,00	100,0
995 802 082	221200014	Sportstunet AS	7 288 682,00	7 288 682,00	100,0
956 298 660	221200015	Stiklestad nasjonale kultursenter	8 000 000,00	8 000 000,00	50,0
994 933 787	221200016	Turneteateret i Trøndelag AS	4 200 000,00	4 200 000,00	100,0
929 101 898	221200017	Steinkjerhallen AS 40 aksjer	10 040 000,00	10 040 000,00	40,0
946 282 596	221200018/020	Fylkes hus AS, Steinkjer	10 450 000,00	10 450 000,00	100,0
985 706 093	221200020	T:Lab AS	500 000,00	500 000,00	8,0
984 777 779	221200020	Leiv Erikson Nyskaping AS	875 000,00	875 000,00	1,5
987 794 453	221200020	Lierne nasjonalparksenter IKS	100 000,00	100 000,00	20,0
975 856 828	221200020	Sentrumsgården AS	900 000,00	900 000,00	15,0
812 822 012	221200020	Tidligfasefondet	7 500 000,00	7 500 000,00	49,8
989 229 389	221200020	Trøndelag forskning og utvikling	510 000,00	510 000,00	10,2
991 500 502	221200021	Museet Midt IKS	150 000,00	150 000,00	33,0
998 528 011	221200022/020	Sikkerhets senter Rørвик AS	1 795 500,00	1 795 500,00	23,0
	221200023	Div mindre andeler	128 262,00	128 262,00	
986 399 445	221395001	Innovasjon Norge, andel 2,58 %	1 010 526,00	1 010 526,00	
938 708 606	221550001	KLP egenkapitalinnskudd	101 657 014,00	101 657 014,00	
	221650001	Idrettshall Husby Skole	3 621 000,00	3 621 000,00	
	221650002	Innsk. Idrettshall Oppdal Vgs	1 200 000,00	1 200 000,00	
	221650003	Innsk. Idrettshall Malvik Vgs	3 940 000,00	3 940 000,00	
	221650004	Innsk. Idrettshall Melhus Vgs	5 424 000,00	5 424 000,00	
	221650005	Innsk. Rissahallen FT 46/89	3 500 000,00	3 500 000,00	
	221650006	Innsk. Idrettshall Hitra Vgs	3 600 000,00	3 600 000,00	
	221650007	Innsk. Hemnehallen	3 503 525,00	3 503 525,00	
	221650008	Innsk. Teknologisk inst.	165 000,00	165 000,00	
919 902 310	221650009	Egenkapitalinnskudd Revisjon Midt-Norge	600 000,00	600 000,00	
995 442 345	221650010	Egenkapitalinnskudd TkMN	2 600 000,00	2 600 000,00	66,0
987 672 196	221650011	Egenkapitalinnskudd Konsek Trøndelag IKS	710 000,00	710 000,00	
	221890001	Studentsamskipnaden 40 hybler a 30000	1 200 000,00	1 200 000,00	
	221890002	Skjetlein gårdsbruk div. andeler	3 000,00	3 000,00	
556503-2322	221900001/020	Naboer AB, 100 aksjer a SEK 100	74 160,00	74 160,00	
			242 499 668,03	242 499 668,03	

EK-innskudd KLP	7 456 326,00
Ekinnskudd TkMidt	22 690,00
Idrettsstunet AS	16 352,00
Sportsstunet AS	40 707,00
Namdal bomvegselskap avviklet	-105 000,00
Sum endring	7 431 075,00

Trøndelag fylkeskommune er medeier i Interkommunalt arkiv Trøndelag IKS med eierandel 19%. I dette selskapet er det ikke innbetalt Egenkapitaltilskudd, men kun ordinært tilskudd hvert år.

VEDLEGG 2 METODE

Datagrunnlag

Kommunale dokumenter

Årsmelding 2018

Årsmelding 2019

Økonomiplan 2020 – 2023

Utfordringsdokumentet for 2020

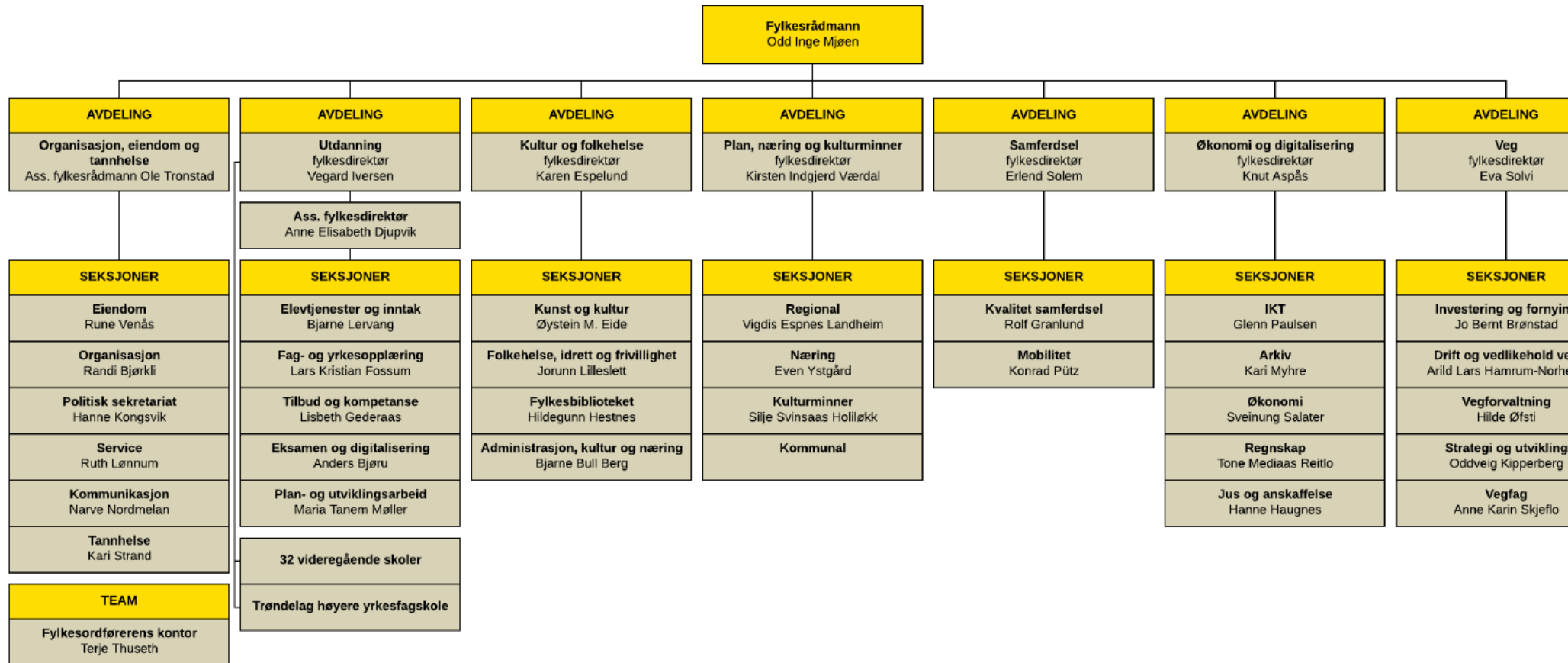
Kvalitetsmelding for videregående opplæring for 2018

Elev- og lærlingeundersøkelsen

Statistikk

Det er hentet inn statistikk fra SSB basert på kommunene sin rapportering til KOSTRA. Bruken av KOSTRA-tall sikrer et likt grunnlag fra år til år og mellom fylkeskommuner. Dette forutsetter riktig rapportering fra fylkeskommunene. På noen variabler kan tallene avvike mellom KOSTRA og fylkeskommunenes egne tall. Dette kan skyldes at beregningsgrunnlaget kan være noe annerledes. De tallene som presenteres er hentet fra SSB sin KOSTRA-statistikk uten at det er gått nærmere inn på beregningene. Tallene for 2019 er foreløpige tall. Videre er det brukt tall fra elevundersøkelsen og lærlingeundersøkelsen

VEDLEGG 2 ORGANISASJONSKART

Hovedkontor: Brugata 2, 7715 Steinkjer

Tlf. 907 30 300 - www.revisjonmidt norge.no